

Venstre - Frem mod KV25, version 21.7.25.

Indholdsfortegnelse

Så bliver det til noget.....	2
En kommune i balance - geografisk og økonomisk	2
Alle skal med.....	4
Beskæftigelse.....	4
Investeringsstrategi	4
Nyttejob.....	5
Det mangfoldige arbejdsmarked	5
Længere på literen	5
Vi prioriterer kernevelfærden	5
Borgerservice.....	6
Mere konkurrenceudsættelse og medarbejderinddragelse	6
Udbudsstrategi	6
Erhvervsklimaet i Aabenraa.....	7
Vi vil være de bedste	7
Landbrugserhvervet	7
Business Aabenraa.....	8
Tværkommunalt samarbejde om rekruttering af kvalificeret arbejdskraft	8
Samarbejde over grænsen.....	9
Erhvervsarealer og planlov.....	9
Nyt liv i gågaden	10
Tinglev og beredskabet	11
Bæredygtig energiproduktion	12
Kommunen som aktiv part i etablering af vedvarende energi (VE)	12
Kernekraft.....	13
Power to X (PtX).....	14
Biogas	14
Fjernvarme	15
Arwos – en grøn og fremtidssikret forsyning	15
Renere vand og ansvarlig klimaindsats	16
Ladeinfrastruktur og elektrificering af transport	16
Social- og Sundhedsområdet.....	19

Vi vil styrke kernevelfærden	19
Det nære sundhedsvæsen	19
Ældrepleje og demenssygdom	19
Valgfrihed og tryghed i hjemmehjælpen	20
Et aktivt seniorliv	20
Ældre borgere er en samfundsressource	21
Ældrevenlig digitalisering og brug af AI	21
Psykisk og socialt sårbare borgere	21
Børn og uddannelse	21
Trivsel og forebyggende indsats	21
Dagtilbud	22
Folkeskolen	22
Iværksætteri på skoleskemaet	24
Integration	25
Nej til religiøse særhensyn	26
Fortsættelse af investeringsstrategien	26
Kultur og fritid	26
Turisme	27
Flere muligheder for ferie og udvikling i landdistrikterne	27
Infrastruktur	28
Styrket samarbejde i GateDenmark	28
Fokus på erhvervsvenlighed og udvikling i Aabenraa	28
Fronten i den grønne omstilling	29
Transportforbindelser til Tyskland	30
Padborg Transportcenter	30
Aabenraa Havn og Aabenraa Havn-Ensted	31
Veje og cykelstier	32
Sammentænkt kollektiv og privat transport	32
Landdistriktspolitik	33
Samspil med landsbyråd	34
Landsbypedel og lokal opgaveløsning	34
Bosætning i hele Aabenraa Kommune	34
Udvikling af byområderne og landsbyerne	34
Området nord for Kilen	35

Styrkelse af landdistrikterne.....	35
Bydelsledelse- og bydelsråd	35
Aabenraa som uddannelsesby	36
Samlingssteder for unge	36
Mere nattelev	37

Så bliver det til noget

En kommune i balance - geografisk og økonomisk

I Aabenraa Venstre går vi til valg med afsæt i de værdier, der har båret Venstre i mere end 150 år: frihed, ansvar og fællesskab. Vi tror på det enkelte menneskes evne og vilje til at tage ansvar for eget liv – og på det stærke samfund, der opstår, når mennesker frivilligt forpligter sig på hinanden. Vores politik udspringer af troen på, at udvikling sker nedefra – fra mennesker, lokalsamfund og virksomheder – ikke gennem central detailstyring og regler for reglernes skyld.

Aabenraa skal være en kommune, hvor det kan betale sig at tage ansvar, at yde en indsats, at skabe noget nyt og at tage del i fællesskaber. Det kræver, at vi tør tænke og handle frit – og skabe rammer, hvor friheden kan blomstre, uden at nogen lades i stikken. Frihed uden ansvar giver splittelse. Ansvar uden frihed kvæler virkelysten. Kun i samspil skaber de fremdrift.

De seneste fire år har Aabenraa Venstre siddet i byrådet som en konstruktiv opposition. Vi har ikke trukket os tilbage på sidelinjen, men derimod sat et tydeligt aftryk på politikken i Aabenraa Kommune – båret af et borgerligt-liberalt værdigrundlag og med et stærkt blik for fællesskabets tarv. Vi har holdt fast i retningen og arbejdet for resultater, også når vi ikke selv har haft borgmesterposten. Vi har vist, at Venstre er et ansvarligt parti, der kan samarbejde bredt og stå fast, når det gælder.

Dette valgprogram fortæller, hvor vi gerne vil have Aabenraa Kommune hen i den kommende valgperiode – og hvad vi vil arbejde hårdt for at gøre til virkelighed. Vi ved, at Aabenraa rummer et stort potentiale. Det skal vi forløse. Det skal igen blive til noget. Men det kræver mod til at gribe mulighederne og gøre vores indflydelse gældende – både lokalt, regionalt og landspolitisk. Vi vil være mere end en kommune i udkanten – vi vil være en kommune med udsyn.

Aabenraa har udviklet sig markant i de seneste ti år. Med Venstre i spidsen fra 2014 til 2021 fik vi styr på økonomien og skabt en ny samarbejdskultur i byrådet. Et mod hinanden blev til et med hinanden. Vi samlede flertal bag brede budgetter, fordi vi tror på, at varige løsninger bygger på fælles ansvar. Det har givet resultater. Men Aabenraa er ikke i mål – der er stadig meget at tage fat på. Venstre har nye ideer, nye kræfter og nye ambitioner for, hvordan vi kan gøre kommunen til et endnu bedre sted at bo, leve, arbejde og drive virksomhed.

Vi ønsker en kommune, hvor mennesket sættes før systemet. Hvor velfærden tager udgangspunkt i borgerens behov og valg – ikke i stramme strukturer og standardløsninger. Vi ønsker valgfrihed i ældreplejen, tidssvarende folkeskoler, gode normeringer i daginstitutionerne og et nært og trykt sundhedsvæsen. Det skal være muligt at vælge det tilbud, der passer bedst til den enkeltes livssituation. Vi tror på, at den enkelte borger er bedst til at vurdere det – og vi tror på, at den offentlige sektor er til for borgernes skyld, ikke omvendt.

Vi står også foran store og langsigtede opgaver, der rækker langt ud over en byrådsperiode. Klimakrisen kalder på ansvarlig ledelse og langsigtede investeringer – ikke symbolske løsninger. Med DK2020-samarbejdet blandt de danske kommuner om samme standard for klimaplanlægningen tog vi det første store skridt i Aabenraa. Nu skal vi føre planen ud i livet og sikre reelle reduktioner i CO₂-udslippet – uden at sætte velfærd, bosætning og erhvervsliv over styr. Grøn omstilling kræver omtanke, teknologisk udvikling og tillid til, at borgere og virksomheder bidrager, når rammerne er rigtige. Venstre tror ikke på grønne påbud, men på grønne partnerskaber.

Vi vil skabe et Aabenraa i balance. Vi tror ikke på fortællingen om ”Udkantsdanmark”. Vi tror på levende lokalsamfund, stærke vækstmotorer og en kommune, der hænger sammen. Derfor vil vi fortsat arbejde for, at hele kommunen udvikler sig – både Aabenraa by og oplandsbyerne som Felsted, Kliplev, Løjt, Padborg, Rødekro, Stubbæk og Tinglev. Vores landsbyer skal ikke affolkes – de skal blomstre. Vi vil støtte lokale initiativer, udviklingsplaner og frivilligt engagement. Kommunen skal være til for borgerne – ikke omvendt.

For Venstre handler lokalpolitik også om at skabe muligheder. Det skal være nemt at etablere virksomhed, at få en byggetilladelse, at udvide og ansætte. Derfor arbejder vi for kortere sagsbehandlingstider og bedre samarbejde med erhvervslivet. Et stærkt erhvervsliv er forudsætningen for velstand og dermed for velfærd. Vi skal gøre det lettere at skabe end at sidde fast i papirbunkerne.

Vi går til valg med et stærkt og bredt sammensat kandidathold. Unge og erfarne. Kvinder og mænd. Mennesker med rødder i erhvervslivet, det offentlige, foreningslivet og lokalsamfundene. Vi repræsenterer hele kommunen – og vi bringer hver vores erfaringer, netværk og virkelyst med os. Sammen vil vi tage ansvar for Aabenraas fremtid.

Vi er et medlems-båret parti. Det betyder, at vi lytter – og handler. Vi ønsker dialog og samarbejde. Vi tror på folkestyre nedefra. På engagement og ejerskab. Derfor er DIN stemme vigtig.

Med dette program fremlægger vi vores bud på, hvordan vi sammen skaber en kommune, der bygger på frihed, fællesskab og virkelyst. Hvor nye ideer får lov at spire. Hvor borgeren er i centrum. Og hvor vi står sammen om det, vi har kært.

Her er vores bud.

Alle skal med

Beskæftigelse

Mangel på kvalificeret arbejdskraft og mangel på kompetencer bliver fremtidens store udfordring for virksomhederne i vores region. I Aabenraa Venstre har vi derfor arbejdet for en investeringsstrategi, der skal udvide udbuddet af arbejdskraft ved at sætte fokus på den gruppe af borgere, der står uden for arbejdsmarkedet. Investeringsstrategien har givet gode resultater og landsdækkende anerkendelse.

Men det er ikke kun et spørgsmål om mangel på arbejdskraft. Det er også et spørgsmål om at tiltrække den rigtige arbejdskraft. Denne udfordring kan kun løses i et tæt samarbejde mellem de sønderjyske kommuner, jobcentre og virksomhederne. Dette samarbejde vil vi udbygge.

Arbejdsmarkedsudvalget skal have flere ressourcer til at levere de kompetencer og faggrupper, som erhvervslivet efterspørger.

Mere målrettet indsats mod at give muligheder for mere jobparathed til erhvervslivets krav.

Målet skal være i skabe kasser for jobparathed og jobtræning - ikke sætte borgere i kasser- størst mulig fleksibilitet overfor borger og arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedsudvalget skal understøtte erhvervslivet i, at det er attraktivt at gå på arbejde - og udvikle arbejdspladsen.

Investeringsstrategi

Vi ved, at alle som udgangspunkt gerne vil forsørge sig selv, og at kontanthjælp er og skal være et midlertidigt forsørgelsesgrundlag. Det er ikke meningen, at man skal parkeres på passiv og offentlig forsørgelse i årevis. I Aabenraa Venstre vil vi fortsat investere i fremtidens arbejdskraft og derfor skal gode erfaringer komme endnu flere til gode. Vi vil have alle med, der kan arbejde, og de, der er så nedslidte, at det ikke giver mening med fuldtidsbeskæftigelse, skal tilbydes fleksjobs og i yderste konsekvens førtidspension. Vi ønsker at fortsætte arbejdet med de målrettede virksomhedsrettede tiltag og håndholdte indsatser. Med indsatsen UNGE PÅ TOPPEN har Venstre sørget for, at Aabenraa Kommune efter en pause igen er med fra 2025. Netop denne indsats kan tilpasses behovene hos vores aktuelle unge på kanten, og den måde, de skal tilgås med, så de igen får troen og viljen til at kunne forsørge sig selv. Venstre hilser indførelsen af Juniormester-lære velkommen. Fra skoleåret 2025/2026 får eleverne i 8. og 9. klasse mulighed for at være i praktik i en virksomhed i 1-2 dage per uge, så vi nedsætter risikoen for at tabe de unge, der kan mere med deres hænder, men som samtidig også kan opnå en afgangseksamen.

Nyttejob

Vi mener, at nyttejob er et sundt princip. Man skal yde sit for den kontanthjælp, man får af samfundet, og samtidig kan kommunen få udført en række opgaver, der normalt ikke er råd til. Der er et rimelighedskrav til nyttejob, og de må ikke være konkurrenceforvridende. Vi vil gerne udvide de opgaver der udføres til glæde for de øvrige borgere, med udvidet rengøring af skilte, bænke, strande, kunstværker og andre offentlige installationer. Desuden vil vi gerne udvide muligheden for borger til borger-hjælp og frivillighedsarbejde uden sanktioner. Selvfølgelig som et supplement, ikke en erstatning, til den normale renholdelse. Vi vil indsamle gode ideer fra vores borgere, og udvide rækken af muligheder inden for nyttejob. Derved får vi afprøvet, hvor jobparate kommunens kontanthjælpsmodtagere er, og samtidig får kommunen hjælp til de opgaver, der kunne være rare at få udført.

Det mangfoldige arbejdsmarked

Aabenraa Venstre tror på, at et mangfoldigt arbejdsmarked er et godt arbejdsmarked. Vi skal sikre, at alle der kan bidrage, bidrager. Vi skal målrette beskæftigelsesindsatsen, så alle kommer med. Vi skal tænke i løsninger, der skaber bedre rammer, så flere bliver en del af det arbejdende fællesskab uanset alder, køn eller social status. Her vil et tæt samarbejde mellem virksomhederne og jobcentret være afgørende. Vi vil forstærke fokus på paradoksproblemer, hvor borgere står uden job og virksomheder uden medarbejdere. Vi vil forstærke indsatsen for efteruddannelse fra ufaglært til faglært. Vi skal være bedre til at hjælpe virksomheder til at finde sammen med arbejdsløse. Gerne med supplerende, opkvalificerende kurser og målrettede understøttende kurser i et forpligtende samarbejde med virksomhederne. Vi vil garantere nødvendig opkvalificering, hvis virksomheden garanterer ansættelse. Flygtninge skal i jobpraktik umiddelbart efter deres ankomst og lære dansk på arbejdspladsen suppleret med sprogkurser. Sprog og praktik skal følges ad.

Aabenraa Venstre vil arbejde for at tiltrække relevante uddannelser til Campus Aabenraa, så uddannelser og jobmuligheder matcher hinanden. Vi vil i et nært samarbejde med energi, genbrug, datacentre m.fl. og deres underleverandører afdække hvilket behov for erhvervsuddannelser, de ser, og hvilke specialuddannelser, der kommer i kølvandet på de nye jobåbninger.

Aabenraa Venstre vil fortsat arbejde for at motivere virksomheder til social ansvarlighed, men ønsker ikke at indarbejde kædeansvar (overholdelse af regler i alle led af en arbejdskæde) i kommunale anlægsopgaver.

Længere på literen

Vi prioriterer kernevelfærden

Aabenraa Venstre vil løbende arbejde for at finde mere effektive modeller for den kommunale opgaveløsning, så vi får mere velfærd for de samme penge. Vi skal sammenligne os med de dygtigste kommuner og lære af dem. Vi skal sætte spørgsmålstegn ved, om en opgave er en kommunal opgave, eller om den bør udføres af private aktører og i sidste ende fjernes, hvis ingen gider betale for ydelsen.

Vi vil prioritere kernevelfærden og arbejde for en stærk og slank offentlig sektor, der prioriterer kerneopgaver som sundhed, ældrepleje, børn og unge, og drift og vedligehold af kommunale anlæg. Modsat mener vi, at det offentlige skal spille en mindre rolle på områder, som andre aktører sagtens kan tage sig af.

Borgerservice

Borgerservice skal have størst mulig tilgængelighed med fokus på borgerens Service.

Aabenraa Venstre vil have en undersøgelse af virkningen af den borgerrådgivning, der blev indført for år tilbage. Undersøgelsen skal bl.a. belyse, hvorfor Aabenraa Kommune modtager så mange klager fra borgerne sammenlignet med andre kommuner?

Mere konkurrenceudsættelse og medarbejderinddragelse

Aabenraa Venstre er ikke optaget af, om en offentligt betalt opgave udføres i offentligt eller privat regi. Vi er udelukkende optaget af, at borgerne får den bedste service, og at vi får mest muligt for skatteborgernes kroner. Konkurrenceudsættelse giver betydelige effektiviseringer. Vi ønsker at forstærke vores indkøbsafdeling og de tværkommunale indkøbsaftaler. Samtidig med konkurrenceudsættelsen får kommunen større indsigt i sin egen opgaveløsning, og dens egne medarbejdere bekræftes, når de er konkurrencedygtige og effektive. Konkurrenceudsættelse betyder jo netop kun, at der spørges til prisen og ikke, at en opgave nødvendigvis skal udføres af en privat leverandør.

Aabenraa Venstre ønsker at inddrage medarbejderne i disse processer. Der skal være åbenhed og tryghed om formålet med konkurrenceudsættelse, og vi skal motivere til dialog om effektiviseringsmuligheder eller omfordeling af opgaver. Vi tror, at det tillidsfulde samarbejde med tillidsfolk og medarbejderudvalg kan udbygges, så de inddrages i løsninger og i større grad bidrager med deres faglighed og indsigt til glæde for kommunens borgere. De første projekter af medarbejderinddragelse er afsluttet, og erfaringerne herfra skal indgå i det fremadrettede arbejde.

Udbudsstrategi

Aabenraa Venstre har stået i spidsen for, at der blev nedsat et særligt udvalg bestående af private byggeaktører, kommunale medarbejdere og politikere, der har opstillet nye retningslinjer ved udbud af kommunale anlægsopgaver. Det har resulteret i, at lokale byggefirmaer på lige vilkår med alle andre kan byde på kommunale opgaver, og at de økonomiske krav til soliditet og egenkapital er tilpasset lokale forhold.

Det vil vi have mere af. Man skal fortsat gøre sig fortjent til at levere til Aabenraa Kommune. Vi skal forvalte skattekronerne klogt, så vi får så meget for pengene som muligt. Men vi skal også huske at spørge lokalt. Derfor ønsker Aabenraa Venstre at sætte fokus på dette område ved, at Business Aabenraa skal rådgive lokale virksomheder om de kommunale udbud, skabe netværk, så mindre lokale entreprenører kan styrke hinanden og påpege utilsigtede hindringer for lokale udbydere. Vi vil skabe en indstilling hos de kommunale indkøbere, så det lokale ikke glemmes. Erfaringerne fra dette arbejde skal inddrages ved efterfølgende udbud på driftsopgaver, så Aabenraa Kommunes udbudspolitik er kendt af alle aktører.

Aabenraa Venstre vil arbejde for, at vi indgår, samarbejder med andre kommuner ved udarbejdelse af udbud, så vi kan lære af hinandens erfaringer. I indkøbspolitikken skal klima og bæredygtighed indgå som konkurrenceparameter.

Erhvervsklimaet i Aabenraa

Vi vil være de bedste

Aabenraa Kommune har altid været kendt for sin erhvervsvenlighed. Vi har altid ligget som den bedste sønderjyske kommune og i toppen på landsplan, og der skal vi fortsat være. Vi vil styrke samarbejdet med erhvervslivet, herunder transportbranchen, fødevarer virksomhederne, bygge- og anlægsvirksomhederne og landbruget; og med de frivillige foreninger og borgerne. Det vil vi gøre ved at spørge ind til deres behov og ved at få deres evaluering af kommunen efter endt sagsbehandling. Vi skal ikke være bange for at spørge, men tage svarene som en kærdommen mulighed for at blive bedre.

Al velfærd starter med velstand, og den skabes blandt andet af vores virksomheder. Enhver krone, vi i kommunen kan bruge på velfærd, er skabt af vores erhvervsliv. Den kommunale BYG afdeling og Business Aabenraa skal i samarbejde med virksomhederne løbende tilpasse rammerne, så det bliver nemmere at samarbejde med kommunen som myndighed.

Aabenraa Venstre vil fortsat understøtte udbygningen af Sønderjyllands eneste aktive erhvervshavn. Med sine 11 meter vanddybde og 18 meter på Ensted Havn ligger havnen som nr. to i Østersøområdet og i tæt afstand til E45. Transporten af gods via vandvejen er en forudsætning for at vores virksomheder og landbrug kan få tilført råvarer og eksportere deres produkter. Aabenraa Havn er en nøglespiller i erhvervsudviklingen og den grønne omstilling

En velfungerende, opdateret og sikker dansk infrastruktur er afgørende både for vores forsyningssikkerhed med fødevarer og energi, og for vores uafhængighed og nationale sikkerhed.

Vi vil fortsat udbygge erhvervspiloten, så virksomhederne har én indgang til kommunen, og vi vil muliggøre, at det er erhvervspiloten, der sammensætter det optimale hold bag en opgave, så vi sikrer, at relevante aktører allerede ved første henvendelse kan besvare opklarende spørgsmål.

Aabenraa Venstre vil fortsat være lydhør over for erhvervslivets ønsker, og vi vil i god dialog og samarbejde organisere forvaltningen, så man oplever en positiv tilgang og viljen til at ville. Vi vil afsætte de nødvendige forvaltningsmæssige ressourcer til at løse erhvervslivets behov smidigt og hurtigt.

Landbrugserhvervet

Vi ønsker et velfungerende og levedygtigt landbrug. Det spiller en stor rolle i kommunen og skal som andre erhverv have gode rammevilkår. Samarbejdet mellem kommunen og landbruget fungerer bedst i dialog og med respekt for hinandens roller og behov. Kommunen er myndighed på en række områder, der har afgørende indflydelse på landbrugets vilkår. De seneste årtiers fokus på miljøet har skabt store forandringer for landbruget og vist dets enorme forandringssparathed. Men kompliceret lovgivning og klimatiske

forandringer har gjort det tydeligt, hvordan manglende forståelse for landbrugets vilkår skaber unødige konflikter mellem landmænd og kommune. For Aabenraa Venstre er det derfor også vigtigt, at vi i samarbejde med landbruget og deres organisationer, peger på uhåndterbare og urimelige vilkår. Det vil vi gøre gennem lokale folketingspolitikere og Kommunernes Landsforening, KL, og ved løbende at sammenligne vores sagsbehandling med de andre sønderjyske kommuner.

I store dele af kommunen har landmændene ofte brug for at kunne vande markerne til gavn for udbytterne, klimaet og økonomien. Landmændene har brug for lettere adgang til vandingstilladelser i tørkeperioder, og samtidig skal der arbejdes med en effektiv vandmotorvej vestpå fra Ålandet, hvor grundvandet står faretruende højt og spildevand må køres væk i tankvogne.

Business Aabenraa

Business Aabenraa skal være bindeled mellem erhvervslivet og kommunen og arbejde for at fremme dialog og procedurer, der sikrer en smidig og lydhør kontakt med myndighederne.

Business Aabenraa skal som en del af sit ansvarsområde danne klyngenetværk, der afspejler kommunens hovederhverv, og desuden arbejde på at opstille nye fokusområder, når nye erhvervsklynger opstår såsom Power to X (PtX).

Netværkene skal gennem Business Aabenraa sikre, at kommunens vækststrategi og erhvervsindsats passer til de faktiske behov.

Andre særlige indsatsområder er detailhandel, uddannelse, velfærdsteknologi og turisme, foruden hovederhvervene fødevarer og landbrug, transport og logistik, og byggeri og anlæg. Business Aabenraa skal arbejde målrettet og systematisk med at tiltrække nye erhverv og uddannelser med afsæt i kommunens styrkepositioner og infrastruktur, herunder havn, motorvej, energi- og bredbåndsforsyning og supersygehus. Nye klynger skal etableres i tæt samarbejde med Udviklingsråd Sønderjylland (URS), erhvervsforeninger og brancheorganisationer.

Derudover skal Business Aabenraa følge med i markedets forandringer som f.eks. den rivende udvikling inden for energiklynger og PtX og understøtte denne udvikling til gavn for lokal udvikling og beskæftigelse.

Business Aabenraa skal aktivt fortsætte det positive samarbejde med Shop i City og de øvrige detailhandelssammenslutninger, og i tæt dialog med kommunen arbejde for gode rammevilkår, der kan understøtte en fortsat udbygning af detailhandlen. Samtidig skal Business Aabenraa formidle ny viden om detailhandel, fremme uddannelse inden for nye tendenser og strømninger, og fremtidssikre detailhandlen ved aktiv uddannelse inden for e-handel.

Tværkommunalt samarbejde om rekruttering af kvalificeret arbejdskraft

Mangel på kvalificeret arbejdskraft lægger allerede i dag en dæmper på de sønderjyske virksomheders udviklingsmuligheder. Derfor skal vi fortsat styrke markedsføringen af Aabenraa Kommune med vores

beliggenhed som "Porten til Europa" Vi er frontløber på den grønne omstilling med ny-teknologiske energianlæg - i 2025 har vi indviet verdens største PtX-anlæg, og Danmarks største ladepark for lastbiler er etableret i Nordens største transportcenter med "porten til Europa."

På Ensted-området tiltrækker den aktive Aabenraa Havn nye virksomheder som konsekvens af den grønne omstilling. Aabenraa Venstre vil følge op på, at vi får synergi i form af flere arbejdspladser og uddannelsesmuligheder.

Aabenraa Venstre vil bidrage aktivt til udpegning af gode samarbejdsmuligheder inden for regionen, og vi ønsker at styrke indsatsen i markedsføringen af Business Region Sønderjylland som ét arbejdsmarked. Desuden vil Aabenraa Venstre arbejde for et øget fokus på tiltrækning af nye uddannelser til vores region. Vi ønsker flere afledte gevinster fra de nye energi-virksomheder, som etablerer sig i kommunen; herunder PtX-fabrikker for grønne brændstoffer. Vi ønsker fx, at man her i kommunen skal kunne uddanne sig til de tekniske kompetencer, der er brug for i de nye typer virksomheder-

Vi tror, at øget fokus på karrieremulighederne i regionens virksomheder, fokus på vores regions kultur- og naturkvaliteter, landets bedste folkeskoler og en veludbygget infrastruktur, samt gode mellemlange uddannelser, kan skabe en øget bosætning og dermed stabil og veluddannet arbejdskraft til vores virksomheder. Aabenraa Venstre vil i den forbindelse støtte arbejdet for "Job Partner match".

Samarbejde over grænsen

Aabenraa Venstre vil fremme det grænseoverskridende samarbejde. Kommunens centrale placering i grænselandet giver nogle unikke muligheder i Sønderjylland/Slesvig og Grænsetrekant-samarbejdet mellem Aabenraa, Flensborg og Sønderborg. Derudover vil vi inddrage relevante tyske kommuner i samarbejdet om at udbygge turismen omkring Hærvejen

Vi vil fortsat arbejde for at realisere visionen om et nyt stort dansk-tysk erhvervs-udviklingsområde direkte på grænsen. Herunder at Aabenraa Havns samarbejde med Flensborg Havn skal udbygges, så havnene supplerer hinanden og bliver hele grænseregionens havn.

Aabenraa Venstre vil arbejde for at udbygge kendskabet til det tyske sprog. Vores unge kan få en unik fordel, ligesom det vil *have* stor betydning for erhvervslivet i kommunen og dermed for hele områdets udvikling.

Aabenraa Venstre vil fortsat arbejde for at formalisere det grænseoverskridende beredskab. De sidste års projektsamarbejder og udbygning af kommunikation og fælles redningsindsatser hen over grænsen har vist, hvordan beredskaberne understøtter hinanden til gavn for vores borgere på begge sider af grænsen.

Erhvervsarealer og planlov

Aabenraa Venstre vil arbejde for attraktive rammevilkår for virksomheder og erhverv. Derfor vil vi arbejde for, at der hele tiden er et godt udbud af attraktive erhvervsarealer til salg med relevante og opdaterede lokalplaner.

Aabenraa Venstre vil arbejde for, at national lovgivning også tager hensyn til gældende udfordringer i landkommuner og respekterer lokal medindflydelse og beslutningskompetence.

Aabenraa Venstre vil fremme liberaliseringen af planloven. Det skal give kommunen og dens folkevalgte bedre muligheder for at skabe vækst gennem lokal planlægning, f.eks. i forhold til udvikling i det åbne land og landsbyerne, kystnærhed, skov og byer.

Derfor ønsker Aabenraa Venstre at udnytte redskaberne i planloven til at skabe mere vækst – ikke mindst ved at åbne for en mere fleksibel anvendelse af udfasede eller nedlagte landbrugsejendomme. Vi vil se på, hvordan disse ejendomme kan omdannes til ferieboliger, webshops, kontorfællesskaber eller andre former for erhverv, der passer til nutidens behov.

Det handler om at skabe liv og aktivitet i hele kommunen – også uden for byerne – ved at bruge de eksisterende rammer mere klogt og give plads til nye idéer og forretningsmodeller.

Forbrugernes indkøbsvaner ændres, og derfor er detailhandlen under stærkt pres. Vi vil gerne tilpasse os udviklingen og åbne op for et aktivt handelsliv baseret på fortætning af beboelse og offentlige funktioner i midtbyen og samtidig fremme detailhandlens muligheder for at skabe gode indkøbsoplevelser i hele kommunen.

Nyt liv i gågaden

Udviklingen i detailhandlen går stærkt, og flere butikker forsvinder desværre fra gågaden i Aabenraa. Det skaber tomme lokaler og mindre liv i bymidten – og det ønsker vi i Venstre at ændre på.

Derfor vil vi arbejde for at ændre lokalplanen, så den giver mulighed for, at liberale erhverv – som fx rådgivere, terapeuter og mindre servicevirksomheder – kan etablere sig i stueetagen i området omkring gågader i kommunen. Vi skal give plads til nye idéer og moderne forretningsformer, så lokalerne igen bliver fyldt med aktivitet og mennesker.

Samtidig vil vi se på, hvordan flere kommunale funktioner og tilbud kan flyttes tættere på gågaden. Når både virksomhederne og kommunen er til stede i bymidten, skaber det mere liv, øger tilgængeligheden og styrker den samlede handels- og byudvikling.

Venstre ønsker en levende og dynamisk bymidte – med plads til både handel, service og mennesker.

Aabenraa Venstre mener, at dette kan forenes med respekt for og bevarelse af værdifulde landskabstræk og naturværdier. Lovgivning og myndighedsudøvelse skal give mening og være logisk for at opnå borgernes respekt. Derfor skal meningsløse og pedantiske hindringer afskaffes, så vi styrker respekten for og lysten til at skabe ny natur og udvikling.

Aabenraa Venstre vil bevare borgernes klageret gennem planloven, men vil gennem bl.a. folketingspolitikere, Kommunernes Landsforening og Udviklingsråd Sønderjylland arbejde for, at lovgivningens tolkningsrum forbliver hos de lokale folkevalgte og ikke havner i et virvar af landspolitisk ensretning og formynderi. Vi tror på styrken i de lokale løsninger og lokalpolitikernes kærlighed og respekt for deres egen kommune.

Tinglev og beredskabet

En stærk og tidssvarende skole for Beredskabsstyrelsen, center for uddannelse i Tinglev – en investering i tryghed, forsvar og lokal udvikling

Et velfungerende beredskab er en grundsten i vores fælles tryghed. I Venstre har vi nationalt arbejdet målrettet for at styrke Danmarks beredskab – både gennem investeringer i materiel, bedre uddannelser og et historisk løft af vores samlede forsvarskapacitet. Det seneste brede politiske forlig om beredskabet understøtter netop dette: et robust, fleksibelt og moderne beredskab, som kan håndtere kriser, naturkatastrofer og en mere usikker sikkerhedspolitisk situation i Europa.

I Aabenraa Kommune er vi stolte af at huse Beredskabsstyrelsens Center for Uddannelse i Tinglev – tidligere kendt som Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole. Skolen har i årtier spillet en helt central rolle i uddannelsen af brand- og redningsfolk, befalingsmænd, indsatsledere og specialister. Med sine avancerede øvelsesområder, den fiktive øvelsesby Atleborg og moderne træningsfaciliteter er skolen en hjørnesten i uddannelsen af de mennesker, der står forrest, når krisen rammer.

Aabenraa Venstre vil arbejde aktivt for, at skolen i Tinglev fortsat udvikles som Danmarks vigtigste tekniske og taktiske uddannelsessted for beredskabet. Det kræver investeringer i nye, tidssvarende faciliteter, der kan matche kravene fra et moderne beredskab. Vi vil arbejde for, at staten prioriterer midler til at modernisere både øvelsesområder, undervisningslokaler og de teknologiske løsninger, som fremtidens beredskabsfolk skal uddannes i. Virtual reality, simuleringer, dronebrug, nye redningsmetoder og avanceret logistik kræver moderne rammer.

Men vi skal også tage ansvar lokalt. Aabenraa Venstre vil arbejde for, at skolen forbliver en attraktiv arbejdsplads og et stærkt uddannelsesmiljø i Tinglev. Med ca. 1.300 kursister årligt og en fast stab af undervisere, instruktører og teknisk personale er skolen en væsentlig arbejdsplads og et vigtigt omdrejningspunkt for byens liv. Vi ønsker at understøtte skolens udvikling som en integreret del af Tinglevs udvikling – både som stor arbejdsplads, uddannelsesinstitution og som en del af byens identitet.

Vi har set, hvordan skolen også har en helt konkret forsvarsmæssig betydning. Under krigen mellem Rusland og Ukraine har Beredskabsstyrelsen uddannet ukrainske brand- og redningsfolk på Center for Uddannelse i Tinglev. Det viser, at vi også her i kommunen bidrager direkte til Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, og det understreger, at skolen har en rolle, der rækker langt ud over kommunens grænser. Den kapacitet skal vi værne om og udvikle.

Et moderne uddannelsescenter stiller krav til de fysiske rammer. Vi ønsker, at staten investerer i nye overnatningsfaciliteter, så kursisterne får ordentlige forhold under deres ophold i Tinglev. Samtidig ønsker vi at tænke bredere: Når flere hundrede kursister er her på uddannelse, er der behov for tilbud i fritiden – f.eks. motionsfaciliteter, samlingssteder og kulturtilbud, der kan gøre Tinglev til et endnu bedre værtssted.

Her ser Aabenraa Venstre en oplagt mulighed for at samtænke med Tinglevs ønsker om et Kulturhus – TINKA. Hvis det er muligt at skabe synergi mellem nye faciliteter ved skolen og et lokalt Kulturhus, vil vi arbejde for, at de to projekter kobles. Det kan betyde, at vi skaber et moderne mødested for både kursister,

lokale borgere, foreninger og kulturaktører. Det vil styrke sammenhængskraften i Tinglev, skabe aktivitet i bymidten og understøtte både beredskabets uddannelse og byens kulturelle udvikling.

Vi vil desuden sikre, at Center for Uddannelse fortsat kan stille sine faciliteter til rådighed for andre offentlige myndigheder, frivillige beredskaber og internationale samarbejder – som vi har set med EU's civilbeskyttelsesøvelser (EU MODEX) og internationale jordskælvs- og redningsøvelser. Når Tinglev er vært for internationale styrker og øvelser, sætter det både kommunen og Danmark på landkortet som en pålidelig partner i internationale beredskabssamarbejder.

Med Aabenraa Venstrs politik for beredskab binder vi lokale og nationale interesser sammen: Vi vil tage medansvar for at levere de bedst uddannede brandfolk, redningsfolk og indsatsledere i Danmark – samtidig med at vi sikrer, at Tinglev fortsætter som en stærk, udviklingsorienteret by med arbejdspladser, aktivitet og liv.

Vi står vagt om trygheden. Vi står vagt om beredskabet. Og vi står vagt om Tinglev.

Kort sagt:

- Vi arbejder for statslige investeringer i Center for Uddannelse i Tinglev.
- Vi ønsker tidssvarende undervisnings-, øvelses- og overnatningsfaciliteter.
- Vi vil understøtte skolens betydning som stor arbejdsplads og udviklingsmotor i Tinglev.
- Vi ser muligheder for synergi med lokale kulturønsker – fx TINKA.
- Vi værner om skolens nationale og internationale rolle som knudepunkt for tryghed og forsvar.

Bæredygtig energiproduktion

Aabenraa Venstre er tilhænger af vedvarende energi og bæredygtig energiproduktion. Vi vil fremme projekter til gavn for miljøet og almenheden og lokalsamfundene uden at tilsidesætte den enkelte borgers retssikkerhed.

Kommunen som aktiv part i etablering af vedvarende energi (VE)

Aabenraa Venstre siger stop for planlægning af flere VE-anlæg, så længe vi stadig udvikler de aftalte projekter, der er med til at understøtte vores VE målsætning baseret på 8000 TJ-aftalen. Venstre har som foregangsparti sikret, at byrådet har lagt loft over, hvor meget landbrugsjord, der skal udlægges til VE produktion, og dermed sendt et vigtigt signal om, at Aabenraa skal bidrage til grøn omstilling, men ikke

bære hele byrden selv. Vi mener at vi på forbilledlig vis er gået foran, og at landets øvrige kommuner nu skal følge trop.

Dette standpunkt har vi valgt af flere årsager. Dels ønsker vi at bevare vigtig landbrugsjord til fødevarerproduktion, dels ønsker vi, at presset på jordpriserne lettes, så det stadig er muligt at erhverve eller forpakte landbrugsjord uden unfair konkurrence fra kunstigt høje udbytter ved energiproduktion.

Aabenraa Venstre vil arbejde aktivt for, at de planlagte projekter får den fornødne planlægningsmæssige opmærksomhed fra forvaltningen, så planlægningsprocessen, og dermed tiden fra projektets prioritering til dets tilkobling til nettet, reduceres betydeligt. Det er ikke nok, at vi snakker om at gå forrest i planlægningen. Vi skal gå forrest i gennemførelsen af projekterne og produktionen af grøn strøm.

Venstre vil fortsat arbejde for, at de grønne puljemidler primært kommer de berørte lokalsamfund til gode. Derfor bakker vi op om en tildelingsmodel, hvor 1/3 af midlerne skal fordeles til de umiddelbart berørte lokalsamfund, og 2/3 skal fordeles til de umiddelbart berørte lokalsamfund og resten af kommunen.

Vi vil arbejde for en retfærdig og langtidsholdbar anvendelse af midlerne i samarbejde med relevante aktører, herunder og ikke mindst de respektive lokalråd. I Venstre ønsker vi at udbygge mulighederne for anvendelse af puljemidlerne, så vi kan understøtte lokale initiativer som f.eks. borgerdrevne købmænd, decentrale fjernvarmeværker, indskud til andelsboliger, byfornyelse, udstykninger osv.

Kernekraft

Tiden er løbet fra forbuddet mod kernekraft.

I over 40 år har Danmark haft et politisk forbud mod at lade kernekraft indgå i energiplanlægningen. Det blev vedtaget i 1985 af et rødt flertal i Folketinget. Men som Thor Pedersen fra Venstre allerede dengang sagde, er det ikke rimeligt at binde fremtidige generationer til fortidens teknologiske og politiske valg. Vi er helt enig – og nu er det på høje tid at genoverveje det forbud.

Aabenraa Venstre mener, at vi skal have en teknologineutral energiplanlægning. Vi skal ikke på forhånd udelukke nogen grønne teknologier – heller ikke kernekraft. Vi skal lade teknologierne konkurrere på lige vilkår, så vi finder de løsninger, der giver mest grøn energi for pengene.

Vi står midt i en grøn omstilling, hvor klima, forsyningssikkerhed og økonomi skal gå hånd i hånd. Her kan kernekraft på sigt spille en vigtig rolle som supplement til vind og sol.

Derfor bakker vi op om, at Venstre arbejder for at afskaffe det forældede forbud mod kernekraft i energiplanlægningen og samtidig skaber bedre vilkår for forskning og udvikling i Danmark. Det handler ikke om at bygge store kernekraftværker i morgen – det handler om at fjerne en politisk spærring, der blokerer for fremtidens muligheder.

Vi er nødt til at se mere fordomsfrit på de nye teknologier. Meget har ændret sig siden 1985. Nye former for kernekraft – som små, modulære reaktorer – er under hastig udvikling. Flere danske virksomheder er med i front, og de står klar til at levere løsninger, der både er billigere, mere fleksible og endnu sikrere. Men de muligheder bremses, så længe vi holder fast i et forbud, der hører fortiden til.

Fremtidens energisystem skal være grønt, stabilt og omkostningseffektivt. Det kræver, at vi har løsninger, der virker – også når vinden ikke blæser, og solen ikke skinner. Kernekraft leverer stabil energi uden CO₂-udledning og kan blive afgørende for at sikre et robust energisystem som en del af den grønne omstilling.

Derfor arbejder Venstre for at få fjernet forbuddet og samtidig sikre bedre rammer for udvikling af fremtidens kernekraft-teknologier. For os er det ikke længere et spørgsmål om ideologi – det er sund fornuft og ansvarlig energipolitik.

Vi skylder kommende generationer at tænke frit, grønt og teknologisk åbent.

Power to X (PtX)

I Aabenraa Venstre så vi allerede tilbage i 2020 kæmpe perspektiver i at arbejde målrettet med PtX, og vi er derfor også stolte over at det lykkedes os at tiltrække verdens første kommercielle anlæg til vores kommune.

Vi ser fortsat store perspektiver ved at være foregangskommune i udvikling af nye energiformer. Vi vil være i allerforreste række og aktivt tiltrække innovative og stærke virksomheder inden for energiteknologi. Som en af Danmarks største kommuner, men udfordret på bosætning, mener vi, at nye teknologier kan skabe nye virksomhedsklynger og beskæftigelse, og at de medfølgende VE-midler kan skabe et tiltrængt økonomisk rygstød, som gør de små landsbysamfund mindre sårbare over for befolknings-udviklingen. Desuden skaber de nye arbejdspladser.

Vi vil fremme produktion af PtX i samarbejde med landsbyerne og borgerne for derigennem at sikre fremtidens energiformer, hvad enten det er E-diesel til lastbiler, E-metanol til vej- og søtransport, E-kerosin til flybrændstof eller E-metan som erstatning for naturgas. Vi lever af transport bl.a. i Padborg Transportcenter, og det gør det endnu mere oplagt for os at være med til at fremstille brændstof.

Denne udvikling understøttes yderligere ved Aabenraa Havns køb af det tidligere Ensted-værk. Her skal dannes klynger til henholdsvis energiproduktion, produkter produceret med afsæt i PtX og virksomheder, der genanvender restprodukter og værdifuldt affald.

Vi vil planlægge energiproduktionen klogt i energi-landskaber eller på landbrugsjord, hvor der tages behørigt hensyn til lav bonitet og CO₂ udledning fra lavbundslande.

Med baggrund i kommunernes aftale fra 2020 ønsker Aabenraa Venstre at arbejde for nationale mål, hvor hver kommune på baggrund af objektive kriterier får tildelt et VE effekt-mål. Det vil gøre det nemmere at reservere strategisk rigtige arealer, når vi præcis ved, hvor stor opgaven egentlig er.

Biogas

Aabenraa Venstre vil styrke biogasproduktionen. Landbruget er et af kommunens absolut vigtigste erhverv, og ved aktivt at fremme afgang af gylle i biogasanlæg, skabes der økonomi til landmanden og en mere

bæredygtig fødevareproduktion. Desuden reduceres udledningen af metan, som er en meget kraftig drivhusgas.

Et affaldsprodukt ved biogasproduktion er CO₂, der fremover indgår som en vigtig byggesten i PtX anlæggene ved bl.a. e-methanol produktionen. Dermed hjælper biogasanlæg landbruget med at reducere CO₂ udledningen.

I Venstre ønsker vi at opretholde en bæredygtig biogasproduktion, og vi vil i den forbindelse sikre en balance mellem de naturlige biomasser fra det lokale landbrug, og ønsket om import af biomasser og anvendelse af afgrøder.

I Venstre ser vi pyrolyse som en spændende mulighed for at reducere uhensigtsmæssig transport af afgasset biomasse, og samtidig en bæredygtig måde at håndtere overskydende organisk materiale ved at nyttiggøre det til CO₂ binding – Især når biomasse pyrolyseres og biokullet lagres i jorden, kan processen fungere som en metode til at lagre kul (CCS).

Fjernvarme

Billig energi og varme er vigtig for bosætning, og Aabenraa Venstre vil arbejde for fremme af billig energi, herunder fjernvarme og udnyttelse af genbrugsvarme.

Aabenraa Venstre går ind for udbygning af fjernvarmenettet, hvor lokal opbakning skal være det bærende element. Et udbygget fjernvarmenet sikrer stabil og billig varme og betyder samtidig, at varmeværkerne bliver økonomisk bæredygtige og dermed kan anvende den nyeste og mest klimavenlige teknologi.

En række store energitunge anlæg er etableret eller er under etablering. Her tænkes på PtX-anlægget i Kassø og et tilsvarende anlæg med den tredobbelte kapacitet i Padborg. Vi mener at disse anlæg skal sælge deres overskudsvarme til fordelagtig pris til kommunens fjernvarmeværke og dermed nyttiggøre den overskydende varme.

Aabenraa Venstre vil arbejde for at udrulle fjernvarmen i hele kommunen. Der, hvor en central opkobling til de etablerede fjernvarmeværker ikke er rentabel, vil vi arbejde for decentrale varme-klynger. Venstre vil i den forbindelse undersøge mulighederne for medfinansiering ved midler fra Grøn pulje. Stordriftsfordelen kommer dermed borgerne, virksomhederne og klimaet til gode.

Arwos – en grøn og fremtidssikret forsyning

Forsyningsselskabet Arwos ejes af kommunen og er en central aktør i den grønne omstilling. Selskabet varetager opgaver inden for affald, genbrug, vand, spildevand og deponi og arbejder målrettet for at sikre en bæredygtig og effektiv forsyning til gavn for både borgere og erhvervsliv.

En af de store muligheder i fremtidens forsyning er brugen af teknisk vand – rensset spildevand, som kan erstatte drikkevand til industrielle formål. Det åbner nye perspektiver for grøn omstilling og giver

virksomheder, fx de nye Power-to-x industrier, adgang til en stabil og bæredygtig vandressource, uden at tære på vores grundvand.

Arwos spiller også en vigtig rolle i kommunens klimatilpasning. I samarbejde med kommunen udvikles beredskabsplaner og løsninger, der håndterer udfordringer som oversvømmelser og stigende grundvandsspejl, hvilket er afgørende for at beskytte både byområder og landdistrikter mod klimaforandringerne konsekvenser.

Arwos står derfor i de kommende år over for meget store anlægsinvesteringer, og for Aabenraa Venstre er det vigtigt, at det sker med størst mulig åbenhed og folkelig opbakning.

Arwos driver også vores miljøstationer. For os er det væsentligt, at de er tilgængelige i hele kommunen, gerne gennem brug af ny teknologi.

Renere vand og ansvarlig klimaindsats

Aabenraa Venstre arbejder for en bæredygtig fremtid, hvor vi sikrer renere vandmiljøer og en effektiv klimaindsats. Det kræver et tæt samarbejde mellem alle parter – især landbruget. Vi støtter etableringen af lokale trepartsamarbejder og kystvandråd, hvor kommune, landbrug og miljøorganisationer sammen finder løsninger, der reducerer udledningen af næringsstoffer til vores fjorde og kystvande. Disse samarbejder skal baseres på frivillighed, faglighed og lokal forankring, så vi opnår miljøforbedringer uden at pålægge landbruget urimelige byrder.

Aabenraa Kommune har allerede, på Venstres foranledning, taget initiativ til etablering af et Kystvandråd for Aabenraa Fjord, der samler en bred kreds af aktører med viden og interesse for fjorden. Formålet er at kortlægge de største udfordringer for vandmiljøet og målrette fremtidige indsatser.

Ladeinfrastruktur og elektrificering af transport

En fremtid med frihed, teknologi og ansvarlig omstilling

I Aabenraa Venstre mener vi, at den grønne omstilling af transportsektoren skal bygge på frihed, sund fornuft og teknologisk virkelyst. Elbiler og hybridbiler spiller en afgørende rolle i vores vej mod et klimaneutralt samfund, men løsningerne skal være realistiske og tilpasset de lokale forhold.

Aabenraa Kommune er landets 9. største målt på areal med store afstande mellem by og land, og for mange familier er bilen derfor en nødvendighed i hverdagen – til arbejde, skole, indkøb og fritid. Derfor er vi positivt indstillet over for privatbilismen og vi vil understøtte grønne valg uden at gøre hverdagen besværlig eller utryk for borgerne. Vi er glade for regeringens initiativ med mulighed for kørekort til 16-årige til små køretøjer i landdistrikter. Det er en friheds-reform, der gør en forskel i vores kommune.

Vores målsætninger

Aabenraa Venstre ønsker:

- At fremme udbredelsen af el- og hybridbiler i både det kommunale system og hos private borgere.
- At fortsætte og intensivere udrulningen af ladeinfrastruktur i hele Aabenraa Kommune.
- At anvende elbilernes batterier aktivt som en del af fremtidens energiforsyning (Vehicle-to-Grid).

- At tage højde for forsyningssikkerhed og kritiske funktioner i tilfælde af strømafbrydelser.
- At fremme teknologisk nysgerrighed og understøtte innovative samkørsels løsninger.

Ladeinfrastruktur i hele kommunen

Vi ønsker, at alle borgere i Aabenraa Kommune skal kunne eje og bruge en elbil, uanset om de bor i midtbyen, i landsbyer eller på landet. Derfor vil vi:

- Fortsætte og videreudvikle den eksisterende udrulning af ladestandere i hele kommunen.
- Kortlægge behovet for yderligere ladestandere og udarbejde en dynamisk udrulningsplan.
- Etablere ladestandere ved offentlige institutioner, idrætsanlæg, skoler og i boligområder.
- Understøtte offentligt-privat samarbejde om opsætning og drift af ladestandere.
- Fremme lynladere ved større trafikknudepunkter og indfaldsveje.

Vi ønsker også, at Aabenraa Kommune går foran som rollemodel:

- Kommunale bygninger og arbejdspladser skal tilbyde opladning for ansatte og besøgende.
- Nye offentlige byggeprojekter skal forberedes til elbil-opladning fra start.

Ladeinfrastruktur til lastbiler

Elektrificeringen af den tunge transport er også en nødvendig del af den grønne omstilling. Aabenraa Kommune har som transportknudepunkt og hjemsted for Padborg Transportcenter en særlig forpligtelse og mulighed for at gå forrest.

Aabenraa Venstre ønsker:

- At fremme udbredelsen af ladeinfrastruktur til lastbiler i udvalgte erhvervsområder.
- At tage højde for den større plads- og energikapacitet, som el-ladestandere til lastbiler kræver.
- At indgå som aktiv og positiv samarbejdspartner for private aktører ved at stille egnede arealer til rådighed for etablering af ladeløsninger til lastbiltrafikken.

Vi ser et stort potentiale i at styrke Aabenraas position som grøn logistik-knudepunkt og vil understøtte transportbranchens omstilling gennem dialog, planlægning og konkrete initiativer.

Elektrificering af den offentlige transport

Aabenraa Kommune har allerede velfungerende og vigtige busforbindelser, som skaber mobilitet og sammenhængskraft i hele kommunen. Aabenraa Venstre ønsker at bygge videre på dette fundament ved at fremme elektrificeringen af den offentlige transport.

Vi ønsker:

- At understøtte en gradvis og økonomisk ansvarlig udrulning af el-busser i kommunen.
- At sikre denne elektrificering uden merudgifter for borgerne.
- At fremme indkøb af europæisk producerede elbusser for at styrke både kvalitet, sikkerhed og europæisk beskæftigelse.

Vi vil arbejde for, at offentlige udbud tager højde for både klima- og forsynings-politiske hensyn, så den grønne omstilling også bidrager til et mere robust Europa.

Elbiler og beredskab: sikkerhed og robusthed

Vi anerkender de udfordringer, der kan opstå ved strømsvigt. Elbiler kræver strøm for at kunne fungere, og visse funktioner i samfundet må aldrig stå stille. Derfor mener vi:

- At Aabenraa Kommune fortsat skal anvende hybridbiler i dele af flåden, særligt til beredskab, hjemmepleje og andre kritiske funktioner.
- At ladeinfrastruktur til kritiske enheder skal kobles på nødstrømsforsyning.
- At kommunens elbil-flåde skal testes og overvåges i forhold til driftssikkerhed.

Elbilernes batterier som energilager

Aabenraa Venstre ønsker at fremme brugen af elbilernes batterier som en del af det lokale energisystem. Vehicle-to-Grid (V2G)-teknologi kan gøre elbiler til mobile energilagre, som kan aflaste elnettet i spidsbelastningsperioder. Vi vil:

- Etablere pilotprojekter i samarbejde med forsyningsselskaber og private aktører.
- Arbejde for at offentlige udbud muliggør tovejskommunikation mellem bil og elnet.
- Understøtte udbredelsen af V2G-teknologi gennem lokal energiplanlægning og incitamenter.

Fremtidens mobilitet og samkørsel

Vi tror på teknologiske løsninger, der gør hverdagen lettere og grønnere. Derfor vil vi:

- Være åbne overfor nye samkørsels-løsninger og app-baserede tjenester, der passer til behov i landdistrikterne.
- Undersøge muligheder for kommunale støtteordninger til lokale samkørsels-initiativer.
- Samarbejde med ungdomsuddannelser og virksomheder om at fremme samkørsel blandt unge og pendlere.

Frihed med omtanke

Aabenraa Venstre vil understøtte den grønne mobilitet omstilling uden at fratage borgerne deres handlefrihed. Vi tror på, at bæredygtig transport i Aabenraa skal bygge på teknologisk udvikling, lokal forankring og respekt for borgernes hverdag. Det skal være muligt at leve grønt, uden at skulle leve besværligt.

Vi ønsker ikke en grøn omstilling baseret på forbud og afgifter, men på tillid, innovation og samarbejde.

Vi vil gøre Aabenraa til en kommune, hvor grøn bilisme ikke blot er mulig – men attraktiv.

Social- og Sundhedsområdet

Vi vil styrke kernevelfærden

Vi vil have velfærd i verdensklasse og gerne være på forkant

Aabenraa Venstre ønsker at prioritere kernevelfærden højt. Det kræver fortsat fokus på udvikling og investering. Aabenraa Kommune udmærker sig ved at være længst fremme med afprøvning af IT og teknologi i praksis. Med Syddansk Sundhedsinnovation i Odense som nyt nationalt samlingspunkt for velfærdsteknologi, har vi de bedste forudsætninger for at deltage aktivt i udvikling og afprøvning på området. Det betyder, at vi vil arbejde målrettet med at inddrage disse muligheder i det kommunale sundhedsvæsen. Borgeren i centrum er altid vores udgangspunkt.

Det nære sundhedsvæsen

I fremtiden er der ikke hænder nok. Derfor ønsker Aabenraa Venstre mere fokus på anvendelse af velfærdsteknologi, men også et langt mere sammenhængende patientforløb. Sundhedsreformen åbner for flere af sådanne muligheder, og dem ønsker vi at udnytte fuldt ud og udbrede samarbejdsformerne fra vores selvstyrende teams, som har vist meget positive resultater. Det betyder mere individuelt tilrettede ydelser til den enkelte på tværs af sundheds- og sygeplejen. Det er et mål, at borgerne kan forblive så længe i eget hjem som de ønsker, og at vi som kommune kan tilbyde en tryk hjemmetræning og pleje, hvis det er det, borgeren ønsker.

Vi vil fastholde serviceniveauet for vores borgere og ønsker et fortsat stort antal medarbejdere på især Sygehus Sønderjylland med akutsygeplejersker, som giver tryk og sikrer, at borgerne visiteres til det rette tilbud straks efter udskrivelsen.

Ældrepleje og demenssygdom

For Aabenraa Venstre er en god og værdig ældrepleje en af kommunens primære opgaver. Ældreplejens opgaver ændrer sig i takt med, at vores borgere bliver ældre og sundere. Vi skal kunne rumme både friske ældre med et aktivt seniorliv, de midlertidigt syge ældre med behov for hjælp og rehabilitering og de meget plejekrævende ældre i eget hjem eller plejehjem, samt borgere med demens. Aabenraa Venstre vil udbrede begrebet "helhedsplanen" og fortsætte med at udvide indsatsen, som inddrager forskellige fagligheder direkte på plejehjemmene. Lige nu arbejdes der med fysio- og ergoterapeuter, og vi ønsker også at inkludere pædagoger, diætister m.fl., som er fast tilknyttet de enkelte bosteder.

Der er en stor stigning i antal borgere med demenssygdom. I demens-planen 2025 har staten afsat penge til en række puljer, som skal understøtte et mere demensvenligt samfund. Disse puljer skal vi gøre brug af, og Aabenraa Venstre vil arbejde særlig aktivt for denne gruppe af borgere og deres pårørende. Mennesker med demenssygdom kræver en særlig og fagligt stærk tilgang. Vi vil sikre, at der afsættes de nødvendige ressourcer til området, så vores medarbejdere altid har den nyeste viden. Vi vil afsøge muligheden for plejeboliger / plejehjem for netop denne gruppe af borgere og sikre, at demens-venlige boliger fortsat indgår i vores plejebolig-strategi.

I Aabenraa Venstre er vi også bevidste om, at flere ældre borgere er meget udadreagerende, og dermed kan skabe utryghed blandt andre beboere. Vi vil undersøge, om der til disse mennesker bør være et særskilt specialiseret tilbud evt. i regionsregi eller i samarbejde med andre kommuner.

Valgfrihed og tryghed i hjemmehjælpen

Aabenraa Venstre ønsker, at de ældre kan vælge mellem forskellige leverandører af hjemmehjælp. For os er en god hjemmepleje vigtigere end navnet på leverandøren. Vi ønsker en gennemskuelig tildeling, hvor ældre visiteres til en hjemmehjælp, der skaber ordentlige og trygge rammer efter behov. Vi går op i at skabe bedre velfærd og samtidig føre en ansvarlig økonomisk politik med respekt for skatteydernes penge. Vi vil arbejde for et godt niveau af basal hjemmehjælp og hjemmepleje med mulighed for valgfrie tilvalg. En række opgaver i hjemmet med tilknytning til personlig pleje skal løses, mens en mere individuel tilgang til det frie valg bedre tilgodeser de enkelte borgeres egen prioritering. Derfor ønsker vi fortsat en permanent klippekortordning med mulighed for individuelle til- og fravalg eller tilkøb af ydelser.

Tryghed er væsentlig når det kommer til pleje i den sidste del af livet. Aabenraa Venstre vil derfor fortsat arbejde for færrest mulige plejere i den enkeltes hjem og også gå forrest for at sikre de nuværende plejehjem i lokalområderne, herunder Bovrup, Løjt Kirkeby og Bylderup-Bov og gerne oprette flere ved behov.

Venstre ønsker at den enkelte borger har valgfrihed mellem de forskellige typer af plejehjem. I 2025 trådte ældrereformen i kraft herunder lov om lokalplejehjem. Kommunerne kan efter princippet om først til mølle søge om statslig støtte i 2026 og 2027 til etablering af lokalplejehjem. Aabenraa Venstre vil undersøge, om der er interesse og mulighed for at lave lokalplejehjem i kommunen.

Et lokalplejehjem får samme frihedsgrader som private friplejehjem, men er **desuden** kendetegnet ved 1. kommunalt ejerskab, 2. selvstændig driftsenhed med frisættelse fra kommunalbestyrelsens politikker og krav, 3. adskillelse af myndighed og drift sådan, at en selvstændig og professionel bestyrelse har ansvaret for drift og økonomi, mens kommunalbestyrelsen fortsat har ansvaret for visitation, finansiering og forsyning og endelig 4. ved mulighed for at tilbyde tilkøbsydelser

Et aktivt seniorliv

Aabenraa Venstre ønsker et rigt udbud af tilbud til alle, der ønsker et aktivt seniorliv præget af socialt samvær, kulturelle aktiviteter, motion eller noget helt andet. Vi ønsker at kortlægge hvem, der bruger kommunens tilbud, og udarbejde en strategi for, hvordan kommunens tilbud kan nå en bredere målgruppe fx flere ældre mænd. Vi ønsker ligeledes, at kommunen bakker aktivt op om det frivillige foreningsarbejde på ældreområdet fx med hjælp til lokaler. Vi ønsker at bygge videre på de mange gode tiltag fx i samarbejde med Ældresagen og med kommunens frivilligheds pilot, der skal guide og hjælpe de frivillige ildsjæle gennem systemer, hvor myndighedskrav udfordrer og truer de frivilliges engagement.

Aabenraa Venstre vil støtte de private investorer, som ønsker at bygge handicapvenlige seniorboliger. Lejeboliger for seniorer vil kunne frigive huse til børnefamilier og samtidig støtte op om et socialt stærkt og aktivt seniorliv. Vi vil ligeledes se positivt på indsatser, som fremmer boformer, hvor man kan bosætte sig på tværs af generationer.

Vi vil øge dialogen med aktører og brugerråd om anvendelsen af midler.

Ældre borgere er en samfundsressource

Mennesker, der har forladt arbejdsmarkedet til fordel for en pensionisttilværelse, har ofte tid og lyst til at engagere sig i frivilligt arbejde. Der skal vi påskønne. Vi ønsker derfor, at pensionister får bedre muligheder for at tage del i samfundet og knytte bånd til unge såvel som ældre. Vi vil tage diskussionen med de faglige organisationer og gøre op med påstanden om at de frivillige tager andres job. Opgaver skal kunne udføres af frivillige kræfter til gavn og glæde for andre. Vi vil fjerne forhindringer, skabe overblik over, hvor idrætsforeninger mv mangler hænder og arbejde aktivt for også at styrke transportforbindelserne for borgere i landdistrikterne. Vi ønsker et tæt samarbejde med Frivilligcenter Aabenraa.

Ældrevenlig digitalisering og brug af AI

I takt med, at flere af de offentlige tjenester bliver digitaliseret, er det vigtigt, at de ældre også får mulighed for at benytte mulighederne i den digitale borgerservice. Derfor ønsker vi gode rammer for, at frivillige i kommunen kan oplære de ældre i at bruge internettet, NemID, netbank osv. Vi vil fortsat understøtte mulighederne for, at ældre kan få personlig hjælp.

Aabenraa Venstre vil bakke op om en sundhedslovgivning hvor digitalisering og AI øger kvaliteten og hastigheden i vores ældrepleje, patientbehandling og letter livet for den enkelte borger.

Psykisk og socialt sårbare borgere

Aabenraa Venstre vil arbejde aktivt for bedre livsvilkår for borgere og pårørende til borgere med psykiske og sociale udfordringer. Vi ser i disse år flere og flere mennesker i mistrivsel og med diagnoser. Vi vil arbejde for flere boformer som kan rumme denne type borgere. Boformer med pædagogisk personale, herunder også skærmet boformer med fagligt stærkt og tilgængeligt personale, som kan yde en indsats for den enkelte og dennes pårørende. Indsatserne skal ydes på tværs af kommune, netværk, foreninger og øvrige samarbejdspartnere. Det er vigtigt for os at udbrede den tværfaglige og tidlige indsats på området og at støtte op om psykiatriplanen, som med en milliard-stor investering de næste år, skal styrke området.

For Aabenraa Venstre har alle borgere værdi, og mennesker i udsatte positioner kan udgøre en stor ressource for os alle, hvis de får den rette hjælp og støtte.

Aabenraa Venstre vil arbejde aktivt for at udbrede samarbejdet på tværs af sektorer. Det skal være nemt at få hjælp, og antallet af støttepersoner for den enkelte skal nedbringes. Der skal være en vej ind. GIV-indsatserne med familiementorer hjælper os i den rigtige retning, og vi vil holde nøje øje med disse indsatser og deres resultater. Vi vil arbejde for en fast implementering af de indsatser, som virker og kommer borgerne til gavn.

Børn og uddannelse

Trivsel og forebyggende indsats

I Aabenraa Venstre vil vi arbejde for et børneliv i balance. Langt de fleste børn og unge har det grundlæggende godt og trives, men alligevel ser vi tegn og tendenser, der giver anledning til bekymring. Vi vil have fokus på rammerne for, at alle børn og unge har et godt liv med en tryk hverdag og gode udviklingsmuligheder i både kommunale og private institutioner. Men Venstre ser stadig familien som den

vigtigste ramme for børns trivsel og udvikling, og i Venstre forstår vi vigtigheden af forpligtende fællesskaber, hvor forældrene er medansvarlige for disse fællesskabers succes.

I Aabenraa Venstre vil vi hellere forebygge end reparere. Derfor prioriterer vi den tidlige forebyggende indsats højt. En tidlig indsats, før problemerne bliver store, kan i mange tilfælde forebygge, at problemerne udvikler sig, og at der bliver behov for en specialiseret indsats. Vi vil arbejde for, at en tidlig indsats kan hjælpe med at fastholde barnet i et almindeligt hverdagsliv og i det almene børnefællesskab. Derfor vil vi i afsætte midler til en tidlig indsats over for de 0-2-årige. Vores grundholdning er, at alle børn har bedst af at vokse op som en del af det almene fællesskab.

Dagtilbud

Aabenraa Kommune har allerede gode tilbud til børnepasning – både kommunale og private. I sin hverdag i institutionen skal det enkelte barn gennem leg og oplevelser have de bedste muligheder for at udvikle sine evner. Der skal være fokus på sundhed og bevægelse

Aabenraa Venstre vil sikre, at der er tilbud om dagpleje, vuggestue, småbørnsgrupper og børnehavepladser på en måde, der tilgodeser både familier i byer og landdistrikter. Vi vil arbejde for fleksible åbningstider og for en nedsat forældrebetaling for at understøtte familiernes frihed til at leve det liv, som er det rette for dem.

Vi er ikke optaget af, hvem der driver daginstitutionerne, men ønsker i stedet at diskutere kvalitet. Vi er optaget af gode normeringer med faguddannet personale. Børnepasning er en kommunal kerneopgave, og derfor vil Venstre lytte til forældrenes behov og fastholde fritvalgsordninger. Vi mener, at sund konkurrence på området giver et godt og alsidigt udbud.

Aabenraa Kommunes dagpleje er under pres bl.a. på grund af faldende børnetal. Aabenraa Venstre vil fortsat i samarbejde med dagplejen og forældrebestyrelsen arbejde for, at der er et attraktivt og bæredygtigt dagplejetilbud i Aabenraa Kommune.

Vi vil arbejde for, at der afsættes anlægsmidler til en ny daginstitution i Tinglev, hvor de to nuværende institutioner samles i en integreret daginstitution. I Padborg ønsker Aabenraa Venstre, at Skovbrynets rammer bliver tidssvarende.

Aabenraa Venstre har fået indført, at forældre kan få tilskud til pasning af eget barn. Denne ordning ønsker vi at fortsætte. Vi har den holdning, at det er op til forældrene at vælge, om de i en periode ønsker at gå hjemme hos deres børn i stedet for at sende dem i institution. Det giver børnefamilierne større frihed til selv at planlægge deres dagligdag. Det er vigtigt for Venstre, at også hjemmeunderviste børn indgår i de lokale fællesskaber.

Folkeskolen

I Aabenraa Kommune har vi ca. 5.000 folkeskoleelever fordelt på 19 folkeskoler. Det er vigtigt for Aabenraa Venstre, at skolerne har de bedste mulige rammer for at levere god undervisning, og at alle vores skoler er i en god bygningsmæssig stand. På samme tid er det vigtigt, at klasselokalerne er tidssvarende, så den gode undervisning understøttes og elevernes læringsmuligheder fremmes.

Vores målsætning er folkeskoler på højt fagligt niveau og med en god trivsel, hvor alle børn skal have mulighed for at lykkes – både fagligt og dannelses- og trivselsmæssigt. Vi vil have Danmarks bedste folkeskole, hvor flere lykkes, så de kan komme videre med det job eller den uddannelse, de efterstræber.

Vi tror på, at en aktiv og varieret skoledag øger børns trivsel og læring.

Vi vil sætte fokus på, at børn er børn, men også på, at de er forskellige. Vi ønsker stadig at trække på de gode erfaringer fra ”Den Gode Skole”. For at børnene kan blive klar til videre uddannelse og senere begå sig i deres videre arbejdsliv er det vigtigt, at de i folkeskolen tilegner sig gode kundskaber i dansk og matematik. Aabenraa Venstre ser med bekymring på det faldende faglige niveau i dansk og matematik, når eleverne forlader folkeskolen. Det er en klar prioritet for os at vende denne udvikling. Tyskland er en af Danmarks største samarbejdspartnere, og børnene i Aabenraa Kommune er også en del af grænselandet. Aabenraa Venstre har prioriteret tidlig tysk fra 3. klasse, og nu er det tid til en evaluering og eventuelt en forstærket indsats.

Aabenraa Venstre vil fastholde den nuværende skolestruktur med mulighed for både små og store skoler rundt i hele kommunen. Vi anerkender de små skolars vigtighed for lokalområderne, og vi vil bevare alle skoler så længe, de har forældreopbakning og leverer den nødvendige kvalitet i forhold til trivsel og læring.

I Aabenraa Kommune går en forholdsvis stor andel af børnene i specialeskoletilbud-Der vil også fremover være børn, for hvem det i en periode er det rette tilbud, og dette tilbud skal de selvfølgelig have. Udgangspunktet skal være det enkelte barn. Aabenraa Venstre vil arbejde for, at flere børn end i dag kan have glæde og udbytte af at gå i skole med deres kammerater fra lokalområdet, og de skal derfor kunne modtage den nødvendige støtte på deres lokale folkeskole.

De stærkere elever skal opleve at blive udfordret i forhold til deres evner. De skal have andre og differentierede opgaver i de fag, hvor de har et stort potentiale, så de mærker, at de udvikler sig. Skolerne skal i den sammenhæng trække på de positive erfaringer i kommunen og på landsplan

I Aabenraa Venstre har vi de seneste år arbejdet for, at der blev tilført flere skattemidler til folkeskolerne, så rammerne for trivsel og læring blev løftet. Det arbejde vil vi videreføre.

Vi ønsker, at digitalisering fortsat skal sættes på skoleskemaet. Vi vil fortsætte det digitaliseringsspor som vi har igangsat på skole- og dagtilbudsområdet, herunder efteruddannelse af lærere og pædagoger. Den digitale undervisning skal tænkes ind i alle fag, hvor det giver faglig mening. Vi vil være kendte for, at undervisningen i folkeskolen i Aabenraa giver eleverne et solidt fagligt fundament, evnen til at tage ansvar, tænke kritisk og indgå i fællesskaber, hvor trivsel og læring blomstrer.

Aabenraa Venstre vil fortsat bestræbe sig på, at vi øger børns og unges viden om det samfund, der omgiver dem, herunder foreningslivet, kulturlivet og erhvervslivet. Samfundet har brug for, at flere unge gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse. Derfor ønsker vi, at skolerne i udskolingen prioriterer besøg i det lokale erhvervsliv og produktionsvirksomhederne, så de unge får større viden om erhvervslivet – og om mulighederne for at bruge en erhvervsuddannelse på arbejdsmarkedet.

Aabenraa Venstre ser også gerne et nært samarbejde mellem uddannelsesvejlederne og erhvervslivet. Juniormesterlæreordningen skal indtænkes i dette samarbejde og være et attraktivt tilbud for de unge, der ønsker at gå denne vej. Vejlederne har forskellige uddannelsesmæssige baggrunde, og derfor mener vi, at det er vigtigt at sikre, at vejlederne også kan vejlede om jobmulighederne efter endt erhvervsuddannelse. Vi ønsker at udvikle bestående netværkssamarbejder med uddannelsesinstitutioner og virksomhedernes personalechefer, så vejledning kan tage afsæt i, at vi uddanner til job. De årlige uddannelsesmesser og

Transportugen i Padborg er ligesom de øvrige brobygningsaktiviteter vigtige at fastholde for at give eleverne i overbygningsklasserne et billede af, hvor drømmejobbet ligger, når de skal vælge ungdomsuddannelse.

For at sikre, at nuværende og fremtidige generationer kan leve det gode liv, skal alle elever i Aabenraa Kommune i løbet af et skoleår aktivt arbejde med bæredygtig udvikling gennem FN's verdensmål.

Vi mener, at Aabenraa skal være frontløber med den nye EPX-uddannelse. Det kræver, vi er villige til at prioritere og eventuelt gentænke vores campusområde. Der er stadig mange ubekendte, da flere elementer stadig ikke er endeligt besluttet i forligskredsen, men for os er det derfor ekstra vigtigt at være en aktiv medspiller nu og få indflydelse på rammerne for fremtidens ungdomsuddannelser i Aabenraa.

Professionsuddannelserne er attraktive for Aabenraa, og i Aabenraa Venstre vil vi arbejde for at tiltrække flere professionsuddannelser til byen, så de eksisterende kan bevares og udvikles og nye kan skabes.

Vi vil have Danmarks bedste juniormesterlære i 2026 i tæt samarbejde med kommunens erhvervsliv, og vi tror, at det bedst kan lykkes ved at lade flest mulige elever blive på deres lokale skole, fordi tilknytningen til kammeraterne og egnen vægter højt.

Iværksætteri på skoleskemaet

Aabenraa Venstre ønsker at give vores unge en bedre forståelse for iværksætteri og innovation allerede i udskoling. Derfor vil vi arbejde for, at iværksætteri i samarbejde med det lokale erhvervsliv gøres til et attraktivt valgfag med en naturlig plads i de ældste klasser.

De unge skal lære, at de ikke kun behøver at søge et job – de kan også selv skabe en virksomhed, få en idé og have en fremtid her i kommunen. Vi vil styrke deres mod, kreativitet og forståelse for, hvordan man starter og driver en forretning.

Samtidig ønsker vi at involvere det lokale erhvervsliv som en aktiv del af undervisningen. Virksomheder fra Aabenraa Kommune skal i højere grad inviteres ind som gæsteundervisere og rollemodeller, så eleverne møder virkeligheden bag iværksætteri og får konkrete eksempler på, hvad der er muligt.

Målet er at inspirere næste generation til at se sig selv som en del af kommunens fremtidige vækst – som iværksættere, jobskabere og samfundsbyggere.

Integration

Forskellighed er en styrke. Vi skal ikke alle ligne hinanden. Men vi skal respektere den danske kultur og de danske fællesskaber. Det er dem, vi har bygget vores kommunale virkelighed op omkring. Og det værner vi om. Den grundlæggende respekt for hinanden skal være i centrum, ligesom de demokratiske værdier skal respekteres. Integration skal gennemføres og opleves i hverdagen ude i lokalsamfundene.

Aabenraa Venstre har i den forgangne periode aktivt medvirket til at opdatere integrationspolitikken i Aabenraa Kommune. Her byder vi nye borgere velkomne. Vi ønsker at give dem en god start, så de hurtigt kan blive borgere, der indlever sig og bidrager til livet i Aabenraa Kommune.

Det er et valg, om man ønsker at blive borger i Aabenraa Kommune og arbejde mod at blive kommunalt selvforsørget og være en del "af det gode liv", som det er formuleret i kommunens vision.

I Aabenraa Venstre ser vi ingen mellemvej, og det ønsker vi tydeliggjort ved aktiv handling. Derved kan vi som både borger og kommune vise, at der er en vej frem for alle, men også en konsekvens, hvis man som ny i Aabenraa ikke vælger at blive en del af fællesskabet.

At lære sproget og få tilknytning til arbejdsmarkedet er den sikre vej. Det betyder, at man som ny i Aabenraa fra første dag skal indgå i et integrationsprogram med sigte på at blive selvforsørgende. Vi mener, at integration ikke kun handler om at lære sproget men også, at sproget læres gennem praktik, arbejde eller uddannelse. Det skal give gevinst, når man gennemfører, og have konsekvens, når man udebliver.

Vi værner om de danske værdier som fx demokrati og ligestilling, og vi mener, at integration også må tage afsæt i, at man bekender sig til disse værdier. Vi vil arbejde for en mere harmonisk fordeling af flygtninge og indvandrere, for at undgå ghettodannelser i kommunen.

Vores boliganvisning tager højde for en spredning af flygtninge i hele kommunen, og vi ved, at man mange steder i vores kommune gør et stort arbejde ud af at integrere indvandrere og gøre dem til et aktiv for lokalsamfundet. Vi modtager flest enlige unge mænd, og reglerne gør det ikke muligt, at vi kan fastholde dem på anvisningsstedet og undgå skift af boligområde ved familiesammenføring. Det ønsker vi at ændre.

Grundlæggende har forældre krav på at få deres barn indskrevet i daginstitutionen i deres skoledistrikt. Vi vil arbejde for, at der ved tildeling af daginstitutionsplads ses på mulighederne for at skabe god integration, og så vidt muligt modvirke koncentrationen af tosprogede børn i daginstitutionerne. Vi vil arbejde for forældrenes forståelse for det danske daginstitutions- og skolesystem, og derigennem bidrage til, at børnene får en forståelse for de danske traditioner.

Vores foreninger og frivillige skal se det som en naturlig opgave at få nye i Aabenraa til at blive en aktiv del af vores samfund. Det er en forventning til både frivillige og nye borgere i Aabenraa. Det er vi parat til at støtte aktivt og økonomisk, f.eks. med fripas.

Nej til religiøse særhensyn

Der opstår under tiden sammenstød mellem de danske værdier og religiøse følelser fx ved krav om kønsopdeling i svømmehallen som betingelse for muslimske kvinders/pigers deltagelse i svømmeundervisning. Det vedrører ikke kun de muslimske kvinder/piger selv, men afskærer resten af befolkningen fra at bruge de kommunale faciliteter i tidsrummet eller giver et udansk undervisningsforløb. Aabenraa Venstre ønsker ikke, at man bøjer sig for sådanne religiøse særhensyn.

Efter folkeoplysningsloven modtager en række foreninger kommunale støttekroner. Der er vedtaget nye regler om, at der ikke kan ydes støtte til foreninger, der modarbejder og underminerer demokrati og grundlæggende menneskerettigheder herunder fx trosfrihed og ligestilling. Vi ønsker ikke, at borgernes penge går til sådanne foreninger, og vil skærpe kontrollen og i givet fald stoppe tilskuddet.

Fortsættelse af investeringsstrategien

Aabenraa Venstre vil bygge ovenpå de gode erfaringer, Aabenraa kommune har med investeringsstrategien på arbejdsmarkedsområdet. Vi ønsker at fortsætte den målrettede og håndholdte indsats over for flygtninge, herunder IGU-forløb (integrationsgrunduddannelse). Vi tror, at en flygtning som udgangspunkt ikke fra sit hjemland kender til at blive klientgjort eller forsørget, og vi skal heller ikke give forsørgelse uden krav om modydelse. Samtidig tror vi på, at en god integration på arbejdsmarkedet også kan være med til at skaffe noget af den arbejdskraft, vores virksomheder efterspørger. Derfor er et tæt samarbejde med regionens virksomheder og jobcentrene vigtigt.

Kultur og fritid

Aabenraa Venstre vil forbedre rammerne for vores foreningsliv. De mange aktive frivillige gør en uvurderlig indsats i vores kultur- og fritidsliv. Det skal være sjovt og nemt at være frivillig.

Vi vil fremme lysten til at tage del i kultur- og fritidslivet, så der i hele kommunen er aktive lokalsamfund. Kommunen skal være medspiller ved lokale initiativer. Mange frivillige foreninger oplever at fx. ansøgninger til arrangementer kræver store ressourcer. Vi vil arbejde for, at bureaukratiet reduceres til et minimum for de frivillige foreninger med "én indgang" til hurtig og effektiv hjælp.

Venstre ønsker at inddrage de unge fra klubber, campusråd og ungdomsforeninger mm., så deres ønsker for kultur og fritid også kan blive til virkelighed - "what's hot and what's not?"

Idrætshallerne rundt omkring i kommunen er vigtige samlingssteder, og rigtig mange haller er skabt som lokale initiativer. Men mange af dem er af ældre dato og trænger til renovering. Venstre vil give et løft til området, så hallerne forbliver de lokale samlingspunkter, som de bør være.

Ved Arena Aabenraa skal vi have en svømmehal. Den gamle er slidt og dyr i drift. Derfor går Aabenraa Venstre ind for at bygge en ny med faciliteter for både unge og ældre. Derudover skal den kunne rumme både sportsudøvere og borgere med handicap.

Venstre bakker op om vores lokale forsamlingshuse og ser dem gerne bevaret som kulturbærere og rum for fællesskaber. Vi bakker op om forsamlingshusene og støtter de nødvendige moderniseringer.

Med afsæt i behovet i det enkelte lokalsamfund og de timer man lokalt bidrager med til fællesskabet, vil Aabenraa Venstre støtte større anlægsopgaver.

Aabenraa Venstre vil arbejde for at der opføres en badeanstalt på Sønderstrand, som kan bruges hele året rundt. Vi får for lidt ud af området og synes området bør udvikles til gavn og glæde for flere.

På kulturområdet vil vi fortsat arbejde aktivt for, at visions- og handleplanen for Frøslevlejren realiseres.

Frøslevlejren er et naturligt fyrtårn for turismen i kommunen med 50.000 årlige gæster, så turismen i hele Sønderjylland vil få gavn af en gennemgribende opgradering af lejren.

Aabenraa Venstre vil lave en plan for vedligeholdelse af kunst. Det vil sige at, når der opføres ny kunst i det åbne rum, så skal der i fremtiden følge penge med til vedligeholdelse.

Aabenraa Venstre ser fortsat stort potentiale i at udvikle Aabenraa Live som et musikalsk fyrtårn. Aabenraa Live skal fortsat være en matrikelløs koncertarrangør, der arbejder for at styrke den rytmiske musik med et bredt udvalg af koncerter fordelt over hele Aabenraa Kommune. Aabenraa Live er allerede anerkendt som professionel koncertarrangør. Men også mange af kommunens mindre spillesteder og foreningsliv skal med fordel kunne trække på Aabenraa Live som en god sparringspartner for rådgivning og afvikling af koncerter. Dermed skal Aabenraa Live gennem store og små musikarrangementer sprede musikglæde i hele kommunen og bidrage til at gøre Aabenraa Kommune kendt som en attraktiv bosætningskommune.

Turisme

Aabenraa Venstre vil forstærke turismeindsatsen i tæt samarbejde med turistaktørerne.

Turismesamarbejdet i Destination Sønderjylland, DMO, er en succes målt på antal kontakter til potentielle turister fra Tyskland, Holland og Norge, og vi vil forstærke Aabenraa Kommunes turismeprofil. I samarbejde med lokale turistaktører ønsker vi at udnytte dette vækstpotentiale i forhold til antal endagsturister og overnatninger. Derfor vil vi målrettet arbejde på at skabe flere turistattraktioner og samtidig styrke kvaliteten af de eksisterende. Her indgår bl.a. Okseøerne, Frøslevlejren, Hærvejen, Gendarmstien, Oldemors toft, Folkehjem og Brundlund Slot m.fl., hvor vi i samarbejde med ejerne vil arbejde for nye udstillinger og fortællinger. Det er oplagt at lade Aabenraa Kommunes geografiske placering med Danmarks længste landfaste landegrænse indgå som et naturligt led i fortællingen.

Aabenraa Venstre vil arbejde for flere overnatningsmuligheder, herunder attraktive udstykninger til sommerhuse.

Aabenraa Venstre vil aktivt fremme det nye samarbejde mellem 15 danske kommuner og fonden Realdania om styrkelse af Hærvejens potentiale som kulturfyrtårn af international klasse. Her vil specielt overnatningsfaciliteter til vandrere og cyklister være i fokus, samt udbygning af fyrtårnsprojekter ved Frøslev og Rødekro.

Flere muligheder for ferie og udvikling i landdistrikterne

Aabenraa Venstre vil arbejde målrettet for at skabe nye sommerhusområder og tænke nyt i forhold til, hvordan vi bruger vores landdistrikter. Vi ønsker at se med friske øjne på nedlagte landbrug og ejendomme, der ikke længere bruges til traditionel drift – og undersøge, om de med fordel kan omdannes til ferieboliger eller sommerhuse.

Der er stort potentiale i at udvikle nye ferieområder, der kan tiltrække både turister og investeringer - og samtidig give nyt liv til områder, der i dag oplever tilbagegang.

Derfor vil vi nedsætte en arbejdsgruppe, der ikke kun ser på regler og begrænsninger, men aktivt arbejder med mulighederne. Målet er at finde konkrete løsninger, der respekterer natur og lokalsamfund – men som også tør tænke i nye baner.

Venstre vil skabe udvikling frem for afvikling. Vi vil give plads til vækst, bosætning og ferie i hele Aabenraa Kommune.

Infrastruktur

Styrket samarbejde i GateDenmark

Vi ønsker at gøre samarbejdet mellem Business Aabenraa, Aabenraa Havn og Padborg Transportcenter endnu stærkere. Under paraplyen GateDenmark vil vi sætte turbo på det tværgående samarbejde og udnytte vores fælles styrker endnu mere målrettet.

Målet er klart: At skabe en samlet og slagkraftig platform, der understøtter vækst, tiltrækker yderligere investeringer og positionerer Aabenraa Kommune som et centralt knudepunkt for transport, logistik og serviceerhverv – både nationalt og internationalt.

Sammen kan vi mere. Sammen bygger vi fremtidens vækst og udvikling.

Fokus på erhvervsvenlighed og udvikling i Aabenraa

Aabenraa skal igen være kendt for en hurtige og smidige sagsbehandling, hvor virksomheder oplever et effektivt og løsningsorienteret samarbejde med kommunen. Det er afgørende for at styrke Aabenraa som en attraktiv kommune for både eksisterende virksomheder og nye investeringer. Vi vil arbejde for, at det bliver nemt og hurtigt at etablere nye virksomheder i Aabenraa. Kommunen skal være en aktiv del af udviklingen af nye industriparker, hvor offentlige godkendelser kan komme hurtigt på plads, så virksomhederne kan fokusere på vækst i stedet for at drukne i unødvendig administration.

Vi tror på, at hurtige processer, klare rammer og samarbejde på tværs af myndigheder er afgørende for at styrke Danmarks grønne industri og konkurrenceevne. Vi vil sikre, at virksomheder, der ønsker at etablere

sig i Aabenraa, mødes med både tempo og professionalisme. Vi vil være kendt for at spille erhvervslivet stærkere – ikke bremse det.

Vi vil afsætte midler til målrettet branding og erhvervsudvikling, så Aabenraas styrkepositioner bliver tydelige – både regionalt, nationalt og internationalt.

Samtidig vil vi fortsætte arbejdet med at udvikle og klargøre erhvervsarealer, der er særligt målrettet eksport, logistik, produktion og grøn industri.

Aabenraa Kommune har en unik geografisk placering nær den dansk tyske grænse, og den bindes sammen af en veludbygget fysisk infrastruktur. Kommunen forbindes fra nord til syd af den sønderjyske motorvej, ligesom der er motorvej til Sønderborg. Jernbanen løber centralt gennem kommunen og benyttes årligt af tusindvis af rejsende fra togstationerne i Padborg, Tinglev og Rødekro.

Aabenraa Havn er en aktiv erhvervshavn, der spiller en central rolle for en række lokale virksomheders drift. I Padborg råder kommunen tillige over Nordeuropas største transport- og logistikområde.

En bevarelse og udvikling af kommunens mange infrastrukturforbindelser kræver et fortsat stærkt fokus. Nogle investeringer kræver national finansiering eller medfinansiering, mens andre skal prioriteres lokalt af Aabenraa Kommune.

Aabenraa Venstre erkender infrastrukturens centrale betydning for kommunens fremtidige udvikling. Vores borgere og virksomheder er afhængige af gode transportforbindelser. Skal vi tiltrække nye virksomheder til kommunen, kræver det alt andet lige adgang til nem, hurtig og konkurrencedygtig transport. Vi agter derfor at fremme alle former for effektive gods- og persontransportløsninger fx via skib, jernbane eller vej.

Konkret ønsker Aabenraa Venstre at arbejde for en fortsat udbredelse af modulvogntog (lastbilvogntog med overlængde), ligesom den gamle Aabenraa Havn samt de nye havnerelaterede virksomheder på det tidligere Enstedværk har nem adgang til motorvejsnettet.

Vi vil arbejde for, at det længe ønskede dobbeltspor mellem Tinglev og Padborg bliver realiseret. Vi vil fortsat presse på for en opgradering af Rødekro Station, så de rejsende her får en optimal oplevelse i mødet med Aabenraa Kommune. I den forbindelse ønsker vi elevatoradgang til perronerne på stationen.

I Padborg ønsker Aabenraa Venstre at styrke fremkommeligheden i erhvervsområderne øst og vest for E45. Med den nye bro over E45 vil vi arbejde for yderligere vækst i erhvervsområdet vest for motorvejen. Desuden vil vi have fokus på en fortsat positiv udvikling af kombi-terminalen i Padborg Transportcenter, ligesom vi stadig ønsker en forlængelse af Lejrvejen i den centrale del af transportcentret.

Alt sammen tiltag, der skal styrke og sikre den fysiske infrastruktur i de kommende års erhvervsudvikling til gavn for virksomhederne og deres medarbejdere.

Fronten i den grønne omstilling

Aabenraa er ikke bare indgangen til import og eksport i Norden – vi er også blandt de første i verden med Power-to-X.

Vi vil:

- Sætte Aabenraa på landkortet som førende PtX-kommune i Danmark og Europa.
- Tiltrække investeringer og samarbejdspartnere inden for grøn transport, brint og CO₂-reduktion.
- Arbejde tæt sammen med virksomheder og staten om test og anvendelse af PtX-teknologi.
- Brande os internationalt som transportcenter og energikommune i ét.

Transportforbindelser til Tyskland

Aabenraa Venstre ønsker at gøre os mindre sårbare i forhold til infrastruktur-udfordringerne i Tyskland. Vi vil derfor i samarbejde med Region Syddanmark og de sønderjyske kommuner søge at påvirke de tyske politikere til at prioritere etableringen af en tog tunnel under Kielerkanalen ved Rendsborg.

Sammen med den allerede vedtagne etablering af en ny 6-sporet motorvejsbro over Kielerkanalen nedbringes dermed transporttiden gennem Jylland og til Sydeuropa, og Aabenraa Kommune kommer i centrum.

Padborg Transportcenter

Aabenraa Venstre understøtter den positive udvikling i Padborg Transportcenter og anerkender dermed områdets store betydning for kommunens fortsatte udvikling og vækst. Vi vil styrke rammerne for at fastholde og tiltrække virksomheder, medarbejdere og nye kompetencer. Vi vil cementere Padborgs position som porten til Europa og Skandinavien. Vi vil fastholde området som transportområde og værne om områdets karakter med tilknyttede service- og produktionserhverv. Vi vil arbejde for, at Padborg erhvervsområde løbende kan tilbyde tidssvarende lagerkapaciteter og for, at kommunen kan stille de efterspurgte erhvervsarealer til rådighed.

Aabenraa Venstre ønsker, at kommunen løbende realiserer den nyeste helhedsplan for Erhvervsområdet. Vi skal fortsat foretage de fornødne opkøb af arealer vest for motorvejen samt nord for Bov/Lyren og afsætte anlægs-kroner hertil. Projekterne skal - som hidtil - udarbejdes og prioriteres i samarbejde med virksomhederne og med foreningen Padborg Transportcenter. Vi anerkender således det gode og udviklende samarbejde mellem kommune og erhvervsliv. Det vil vi bygge videre på.

Sammen med transport- og logistikbranchen ønsker Aabenraa Venstre at fremme projekter, der øger udbuddet af kvalificeret arbejdskraft. Etablering af lokale praktik- og faguddannelser og udviklingsprojekter skal sikre transportbranchens nuværende førerposition og sætte nye mål for fremtidige forretningskoncepter.

Aabenraa Venstre ønsker i samarbejde med transportbranchen og de faglige organisationer fortsat at anerkende internationale chaufførers betydning for områdets økonomi. Vi vil fortsat arbejde for løsninger på problemerne med de manglende lastbil-parkeringspladser i og omkring Padborg erhvervsområde. De besøgende chauffører skal have passende mulighed for at benytte egnede pause- og overnatningsfaciliteter i området.

Aabenraa Venstre ønsker fortsat, at kommunen bidrager til en intensiv markedsføring af Padborg

Transportcenter i samarbejde med virksomheder og Business Aabenraa. Desuden vil vi fortsætte det årlige bidrag til driften af organisationen i Padborg Transportcenter.

Aabenraa Havn og Aabenraa Havn-Ensted

Aabenraa Venstre ønsker at understrege, at Aabenraa også fremadrettet har en Erhvervshavn. Erhvervelsen af Enstedværkets tidligere arealer og etablering af Ensted Bulk Terminal, EBT, forstærker Aabenraa Kommunes profil som ejer af en aktiv erhvervshavn. Venstre vil fortsat arbejde for at understøtte nye aktiviteter og udvidelse af havnedriften, herunder også aktiviteter ifm. den grønne omstilling og teknologier med produktion af grønne brændstoffer

Aabenraa Venstre anerkender, at havnen sikrer og fastholder etablerede arbejdspladser i kommunen og er årsagen til, at flere virksomheder gennem tiderne har etableret sig i Aabenraa Kommune. Havnen kan anløbes af store skibe med betydelig dybgang, og det betyder, at vi også fremadrettet skal være fokuseret på mulighederne for at tiltrække virksomheder inden for tung industri. Det gælder hvad enten, produktionen foregår i baglandet som hos Val Mont i Hjordkær, eller om bulk-varer læsses og losses direkte over kaj.

På grund af den geopolitiske uro med krig i Europa og fornyet nationalt fokus på oprustning og forsvar ser vi i Venstre også potentiale for aktiviteter ift. det danske forsvar. Med Ensteds unikke beliggenhed tæt på E45 samt med kort afstand til Tyskland er Aabenraa Havn et oplagt valg.

Aabenraa Venstre ønsker, at der skal være en aktiv erhvervshavn i Aabenraa, men ønsker også med investeringen i erhvervsarealer på Enstedværkets grund at fremtidssikre udviklingsmulighederne uden for byen. Vi vil i samarbejde med havnen tiltrække virksomheder, der kan skabe vækst og beskæftigelse for kommunens borgere. Det er vores vision, at der skal skabes flere arbejdspladser på arealerne efter Enstedværket, end der var ansatte, da det var i drift. Derfor vil vi være en aktiv medspiller via vores ejerstrategi og være med til at sætte retningen sammen med Aabenraa Havn.

Med overtagelsen af de samlede arealer ved Ensted og mageskiftet med kommunen af arealerne nord for Kilen, dannes en unik alliance mellem by og havn. Det har skabt en god forståelse for hinandens ønske om udvikling af henholdsvis boliger til bosætning og aktive erhvervsarealer til havnes kunder.

Aabenraa Venstre vil fremme havnens muligheder for at blive en førende spiller på recycle- og PtX markedet, hvilket vi allerede har fremmet ved udarbejdelsen af en visionær og rummelig lokalplan.

Aabenraa Venstre vil fortsat arbejde for, at Aabenraa Havn som kritisk infrastruktur vil indgå i den nationale havneplan og at transportkorridorerne gennem Jylland tilgodeser Aabenraa. Desuden ønsker vi, i nært samarbejde med Flensborg og de øvrige sønderjyske kommuner, at Aabenraa Havn udnævnes til regional havn.

Aabenraa Venstre ønsker at udbygge det strategiske samarbejde, der er indledt med de største danske havne om fastholdelse og udbygning af vindmølleindustrien og dens følgeerhverv.

Veje og cykelstier

Aabenraa Venstre ser vejvedligehold som en kommunal kerneopgave. Vi prioriterer vedligehold højt, da efterslæb blot sender regningen videre til de efterfølgende byråd. Vi ønsker at følge anbefalingerne i den årlige status over vejkapital og lave en økonomisk opfølgning, så ressourcerne anvendes målrettet, hvor vejkapital nedbrydes. Samtidig ønsker vi målrettet at anvende anlægskroner på udvalgte vejklasser og strækninger.

Aabenraa Venstre ønsker et veludbygget cykelstinet i hele kommunen, der tager afsæt i trafiksikkerhedsmæssige anbefalinger, hvor vi ønsker at prioritere cykelstier for skolebørn højest og derefter forbindelser til gavn for vores borgere og turister. Vi ønsker overordnet at følge den udarbejdede cykelstiplan, men ønsker også en målrettet investering derudover på stiforbindelser, når lokale forhold nødvendiggør ekstraordinære anlæg som f.eks. ved nye udstykninger og erhverv.

Sammentænkt kollektiv og privat transport

Som led i den grønne omstilling vil Aabenraa Venstre arbejde for en udbygning af lade-kapaciteten i hele kommunen for el- og hybridbiler.

Vi vil sikre, at også lejere får reel mulighed for opladning ved hjemmet, så grøn transport ikke bliver forbeholdt parcelhuskvartererne.

Vi anerkender vigtigheden af privatbilismen i en kommune som vores med dens store køreafstande. Derfor vil vi også fortsat skabe forståelse for, at privatbilismen ikke kan erstattes af kollektiv trafik, og at mobilitet er en bosætnings parameter.

Aabenraa Venstre vil også arbejde for at tiltrække delebilsordninger til kommunen, så flere får mulighed for fleksibel og grøn transport – også uden egen bil.

Vi lever i en tid, hvor nye transportformer vinder frem. Det handler bl.a. om delebiler og privat samkørsel. Vi ønsker at drage nytte af nye transportformer og ny teknologi, og vi ønsker, at den kollektive og private transport skal tænkes bedre sammen. Derfor vil vi fremme digitale løsninger, som er med til at integrere den kollektive transport med f.eks. delebiler og privat samkørsel.

Aabenraa Venstre anser nye transportformer som væsentlige bosætnings parametre, og vi vil derfor indsamle erfaringer med landsby-minibus, der drives af landsbyboere og fortrinsvis skal binde landsbyerne bedre sammen med center- og uddannelsesbyerne. Dette skal sikre kortere køretider til skolerne, et aktivt seniorliv, og et bedre ungdoms- og natteliv.

Aabenraa Venstre ønsker at undersøge mulighederne for etablering af førerløse busser.

Landdistriktspolitik

Aabenraa Kommune har mange aktive landsbyer, der arbejder hårdt for at bevare sammenhængskraften i deres lokalområde. I de forgangne to valgperioder har Venstre arbejdet for målrettet at understøtte lokale initiativer. Vi har ansat en landdistriktskoordinator, der sammen med lokale ildsjæle har udarbejdet udviklingsplaner. Vi har fulgt op med penge så planerne kan føres ud i livet med områdefornyelser, og vi har stillet penge til rådighed til materialekøb i lokale projekter.

Aabenraa Venstre ønsker en kommune i balance med gode muligheder for også at bosætte sig i landdistrikterne. Dette indebærer for os, at frihedsgraderne til at kunne udfolde sig må være flere end i byerne. Mange landsbyer er godt på vej med at realisere udviklingsplaner udarbejdet i samarbejde med kommunen. Udviklingsplanerne tager afsæt i de styrker som den enkelte landsby har. Vi mener, at enhver landsby med vilje til at udvikle sig skal have chancen. Omvendt mener vi også, at vi ikke kan holde liv i en landsby uden lokal opbakning.

Vores lokalsamfund bliver holdt oppe af utallige, uundværlige ildsjæle. Men det er vigtigt, at vi får nye generationer med, så ildsjælene ikke kører træt. Aabenraa Venstre går derfor på valg på, at vi sammen med de aktive får afdækket de indsatser, der skal til økonomisk og lokalt for at få en god løbende tilgang af nye ildsjæle. Her er der også et potentiale blandt vores mange tyske tilflyttere fra 2022 og måske en genvej til hurtigere integration i vores danske kultur.

Det er vigtigt, at lokale puljer til indkøb af materiel administreres ubureaukratisk. Vi ønsker også, at puljerne kan anvendes til professionel teknisk bistand, hvis et byggeri eller lignende kræver en myndighedsgodkendelse eller byggetilladelse.

Aabenraa Venstre vil arbejde for, at alle landsbyer har gode udviklingsmuligheder, herunder også muligheden for nyt parcelhusbyggeri eller bofællesskaber. Derfor vil Venstre arbejde for etablering af flere attraktive byggegrunde i landsbyerne.

Aabenraa Venstre vil fortsat arbejde for en nedrivningspulje til at fjerne faldefærdige bygninger. Venstre mener, at det er en særdeles vigtig samfundsopgave at nedrive forladte og faldefærdige boliger, så både byområder, landsbyer og det åbne land ikke skæmmes af ruiner, som ingen tager sig af.

Aabenraa Venstre ønsker en kommune i balance med gode muligheder for at bosætte sig i landdistrikterne. Dette indebærer for os, at frihedsgraderne til at kunne udfolde sig, må være flere end i byerne. Mange landsbyer er godt på vej med at realisere udviklingsplaner udarbejdet i samarbejde med kommunen. Udviklingsplanerne tager afsæt i de styrker som den enkelte landsby har. Vi mener, at enhver landsby med vilje til at udvikle sig skal have chancen. Aabenraa Venstre vil arbejde for:

- en styrket aktiv dialog med Det Fælles Udviklingsråd og lokalrådene
- midler til lokal udvikling. F.eks. områdefornyelser og udviklingsperspektiver - herunder hurtig og lettilgængelig bistand til administration og planlægning.
- midler til landsbypedelordningen
- at det bliver lettere at ændre anvendelse af eksisterende uudnyttede bygninger (landzonetilladelser)
- at landdistrikter, der bidrager med vedvarende energiprojekter til den grønne omstilling, skal kompenseres og sikres fortsatte rammer for det gode liv i deres nærområde.

- at kommunens grønne arealer, fortove og anlæg m.m. skal fremstå pæne og langt mere præsentable.
- at landdistrikter har adgang til offentlige servicefunktioner herunder skoler, dagtilbud og plejehjem.

Samspil med landsbyråd

Aabenraa Venstre vil fortsat styrke samarbejdet mellem landsbyerne og kommunen. Det fælles Udviklingsråd (tidligere Landsbyrådet) er en vigtig samarbejds- og dialogpartner for det fremtidige arbejde med at videreudvikle det gode liv i landdistrikterne, herunder også særlig lokale ordninger som f.eks. vedligehold af grønne områder mm.

Aabenraa Venstre ønsker fortsat at understøtte lokal organisering og engagement ved at afsætte de nødvendige ressourcer og midler, så det bliver endnu lettere at være frivillig!

Landsbypedel og lokal opgaveløsning

Aabenraa Venstre støtter ordningen med en lokal landsbypedel. Vi vil undersøge mulighederne for en nemmere og mindre arbejdstung ordning, så det ikke er de lokale ildsjæle, der skal agere arbejdsgiver, men at udvalgte borgere på fx flexjob mere selvstændigt kan udføre opgaver.

Nogle landsbyer har på forsøgsbasis selv overtaget vedligehold af kommunale arealer mod betaling. Vi vil gøre ordningen gennemskuelig og permanent. Det højner kvaliteten, da arealerne plejes efter behov og eget skøn, og det frigør midler til andre opgaver på ønskelisten i landsbyen.

Bosætning i hele Aabenraa Kommune

I Aabenraa Venstre ønsker vi at gøre kommunen til et endnu mere attraktivt sted at bo. Vi vil arbejde målrettet for at skabe gode rammer for bosætning i hele kommunen og sikre, at både byer og landsbyer udvikler sig i takt med borgernes behov. Øget bosætning er fundamentet for en bæredygtig og velfungerende kommune – lykkes vi ikke med at tiltrække flere borgere, risikerer vi afvikling i stedet for udvikling. Derfor skal vi skabe attraktive rammer for både nye og eksisterende borgere – i hele kommunen.

Udvikling af byområderne og landsbyerne

Vi vil fortsætte med at udvikle vores byområder og landsbyer, så de tilbyder moderne og varierede boligformer. Det betyder:

- etablering af nye attraktive parcelhusgrunde og rækkehus-grunde
- opførelse af seniorvenlige boliger med fokus på tilgængelighed
- etablering af seniorbofællesskaber og ældreboliger for at sikre boligrotationen.
- udvikling af bæredygtige boligområder med grønne fællesskaber

Vi ønsker at tiltrække både unge familier, studerende og seniorer ved at tilbyde boliger, der matcher forskellige livsfaser og behov.

Området nord for Kilen

Aabenraa Venstre ønsker, at der udarbejdes en masterplan for byudviklingen nord for Kilen. Planen skal muliggøre en samlet attraktiv udbygning af området og tiltrække stærke investorer. I et fælles udviklingsselskab skal Aabenraa Kommune udvikle området i takt med, at lejeaftalerne udløber. På Kilen skal der ligge et nyt museum, som med en unik arkitektur skal være fyrtårn for en ambitiøs udbygningsplan af høj kvalitet. Bebyggelsen og landskabsarkitekturen skal indgå som klimasikring og have en høj rekreativ værdi.

Styrkelse af landdistrikterne

Landdistrikterne er en vigtig del af vores kommune, og vi vil sikre deres fortsatte udvikling gennem:

- fjernelse af faldefærdige bygninger for at skabe plads til ny udvikling
- samarbejde med lokalråd og lokale aktører for at styrke fællesskaberne

Vi vil arbejde for, at landsbyerne forbliver levende og attraktive steder at bo. Aabenraa Venstre arbejder for en kommune i balance, hvor både by og land trives. Vi vil sikre, at alle borgere har adgang til gode boliger, uanset hvor de vælger at bosætte sig. Gennem strategisk planlægning og samarbejde vil vi skabe en sammenhængende kommune, der imødekommer fremtidens boligbehov.

Bydelsledelse- og bydelsråd

Aabenraa Venstre vil understøtte lokale initiativer gennem bydelsledelse og bydelsråd. Vi vil arbejde for, at Aabenraa forbliver en attraktiv hovedby for kommunen, der summer af liv, arrangementer og kultur. Vi vil understøtte byens aktører, herunder bydelsledelsen i deres bestræbelser på, at studerende, beboere og gæster i byen føler sig velkomne og får en god oplevelse i mødet med byen. Der findes fx bydelsråd for Høje Kolstrup.

Vi ønsker fortsat at fremme borgerinddragelse og benytte det gode eksempel fra programmet for Områdefornyelse Nord som model for andre områdefornyelser. Alt dette skal ske i et samarbejde mellem borgere, detailhandel og kommune.

Projektet har blandt andet ført til en opgradering af gågaden, opkøb af ejendomme samt etablering af et bydelssamarbejde efter BID-modellen (samarbejdsform inden for detailhandlen om fx markedsføring). Derudover er der sammen med Realdania udarbejdet ”Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret”, der omfatter opgradering og renovering af passager, bagsider og parkeringspladser i tilknytning til den nordlige del af gågaden. Arbejdet med gademøbler, facaderenoveringer, gavlmaleri og lampe-installationer er alt sammen synlige tiltag, der har været med til at skabe en ny identitet og stemning i den nordlige del af bymidten. Projektet er skabt i samarbejde mellem borgere, detailhandel og kommune.

Det er vigtigt, at ideer bliver til udviklingsplaner, der realiseres. Dette er Aabenraa Venstre garant for. Dette ønsker vi også skal præge udviklingen fremadrettet.

Al byomdannelse skal ske i tæt dialog med borgere og erhvervsdrivende i inddragende processer, herunder et styrket samarbejde med detailhandlen.

Aabenraa Venstre ønsker et fortsat stærkt og inkluderende samarbejde med bydelsledelserne i centerbyerne og bydelsledelsen som fx på Høje Kolstrup. Vi vil bringe de lokale borgers kendskab og viden i spil for derigennem at styrke det lokale ejerskab og en målrettet og værdiskabende udvikling. Et vigtigt led heri er informationsmøder og workshops, samt en øget anvendelse af digitale medier.

Aabenraa som uddannelsesby

Aabenraa Venstre ønsker at Aabenraa fortsat skal udvikle sig som uddannelsesby i regionen. Vi vil målrettet arbejde for, at nye uddannelser placeres i Aabenraa. Dette er et vigtigt element i at fastholde vores unge på egnen, tiltrække flere unge og nye kompetencer, og det vil bidrage til øget bosætning. Med en forstærkning af indsatsen Partner Jobmatch vil vi intensivere arbejdet for, at kommunen kan tiltrække stærke kompetencer, der efterspørges af vores virksomheder, og som dermed også kan øge bosætningen for alle aldersgrupper.

Vi ønsker, at der fortsat skal afsættes penge til en campuskoordinator. De nuværende erfaringer er positive, og vi ønsker at den nuværende ordning i takt med, at campusområdet udvikler sig, skal gøres til et endnu bedre netværk for de unge. Vi ønsker, at campuskoordinatoren skal facilitere campusrådet, der skal være de unge studerendes talerør til politikerne. Der skal aftales formaliserede dialogmøder. Vi foreslår at Skolevænget 33 kan indgå i bl.a. aktiviteter rettet mod de unge, herunder som ungdomshus for studerende i Campus Aabenraa og være en central ramme om studiemiljøet i Aabenraa. Vi ønsker, at det i samarbejde med campusrådet afklares, hvilke faciliteter ungdomshuset kan indeholde.

Aabenraa Venstre ønsker at etablere spændende studieboliger i samarbejde med private boligudviklere og boligselskaber. Boligernes udformning og lejeniveau skal tage udgangspunkt i udarbejdede analyser/undersøgelser. Kommunen skal om muligt bidrage med egnede udstykninger.

Samlingssteder for unge

Aabenraa Venstre vil i samarbejde med de unge undersøge mulighederne for at skabe lokale samlingssteder. Det bærende element skal være socialt samvær. Muligheden for, at de unge får lov til at låne skoler og institutioner i weekender og om aftenen, skal udvides (f.eks. organiseret i foreninger). Forsamlingshuse, idrætshaller, spejderhuse og andre kommunale bygninger end skoler kan også tænkes ind.

Mere natteliv

En vigtig brik i at fastholde og tiltrække unge mennesker til Aabenraa Kommune er en attraktiv hovedby med et godt kultur- og ungdomsliv.

Aabenraa Venstre vil derfor arbejde for et bedre og mere attraktivt natteliv for de unge. Det er vigtigt med flere tilbud til de unge, og derfor vil vi arbejde for flere placeringer til diskoteker og natteliv i Aabenraa by. Det skal dog ske inden for hvad de byplanmæssige rammer som private virksomheder kan udfylde. Gerne omkring den eksisterende natklub Gazzværket.

Vi vil også arbejde for et bredt udbud af kultur- og musiktilbud. Vi vil undersøge mulighederne for større variationer af spillesteder med afsæt i, at et godt studiemiljø også indebærer et rigt og afvekslende liv efter studierne.

Aabenraa Venstre vil gerne arbejde på at få etableret et ungehus i Aabenraa by, hvor unge kan mødes, være unge og skabe gode netværk. Ungehuset skal være med til at styrke ungdoms- og studiemiljøet i Aabenraa.